

Mahjas Weešis ar peeslūmeem malkā:
Ar peeslūmēšanu eeslūmeem:
Par gadu 3 rbl. — lap.
1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.
1/4 gadu 1 rbl. — lap.
Rīgā fanemot:
Par gadu 2 rbl. — lap.
1/2 gadu 1 rbl. — lap.
1/4 gadu 60 lap.
Ar peeslūmēšanu abšēmē:
Par gadu 3 rbl. 60 lap.
1/2 gadu 2 rbl. — lap.
1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Ar pašā wifuschehliga Augusta Keisara wehleschanu.

Mahjas Weešis.

Politiks un literariks laifraksts.

Redakcija un ekspedija atrodas Rīgā,
Grasla Blates grabmatu un bilšu-erulatu un burtu-lectuē pees Petera balnijas.
Studinajumi malkā
8 lap. par weenas flejas smalku rakst rinduu.
Apstellesjumi us Mahjas Weeš un studinajumi fudjami us schoabu adres: Bz. onenemim roovera Maucz. Biancez, r. Pura (Mahj. W. effpeb. Rīgā.)

Mahjas Weešis isnaht weentreis nedela, treschdeenās. — Ar katru numuru isnaht literariks peeslūmums un katru mehnesi semkopibas peeslūmums.

Ruhgums.

Lai gadam mainotees tā ekspedija, tā pašā abonenti buhta isfargati no dachadam grubtibam un pabrēparumeem, tad zeen. publiku pees muhsu laifrakstu apstelleschanas mihsu luhdsjam it reissas flaidri un saprotami usrakstīt: 1) wahrbu un iswahrbu, 2) pilsehtas, meesta un pagasta ic. un mahju nosaukumus un 3) pasta stanziju, zaur kuru adresats fanem fawu korespondenzi. Naudas wehstules eeslūmamo sumu leetums afewischi japastridho. Tapat libdschinesos pasta abonentis laifraksts nahlamam gadam apstelleschubdam nepreemirf peeslūmēt libdschineso abouenta numuru. Skahda eesemplara nesanemšanas gadijuma peepraffjumi pehz trubstoscha muntura isbarant weena mehnescha laifra pehz sinama numura isnahtchanas deenas.

Par adreses pahramainu jamatfa 10 lap.

„Mahjas Weeša“ un „Mehneschrahta“ ekspedija.

Jaunjelgawā.

Ar jaunu gadu zitu weikalu usfahdams

ispahrdodu

kolonial un material-prezes par paseminatam zenam.

Isfihrejamis bodes totals ar wajadfigo inventaru.

P. Beitans.

Sature: Skahds wahrs Latweeschu studentu stipendiju leeta. I. — Grabmatu appahdataju un isdeweju eewehribai. — Wehstules par bihschopiba III. — No eeslūmē: a) Waldbibas leetas. b) Baltijas notikum. c) No zitam krewijas pufem. — No Rīgas. — Grabmatu galbs. — Teeflectu nobaka: Teeflectu jautajumi un atbildes. — Augnezijs. — No abšemem. — Kwihte. — Tiegus sinas. — Telegramas. — Dschadi raksti: Anglijas faussemes kara spehks.

Literariska Peeslūmā: Dshwes zihā. (Turpinajums.) — Par scho un to.

Dschadi raksti.

Anglijas faussemes kara spehks.

„Dschon Bula“ (Angla) pahrschibleta eedomiba us sawas walstis un tautas pahratumu gan katram pahstlama. Anglis pahwehl tagad — dewinpadesmita gadumtenu beigās — eedala wifu pasauli diwās dafās: Anglīs un Neanglīs. Ra zitas tautas politiskās darbības laulā rihlotos tā, ka Anglim no tam nahl labums, to katris „old England“ (keel-Anglijas) apshwotais usflata tā nepreesechanu leetu, peenahzigu truhutu (masu, nodewu) sawam eedomatam pahratumam. Tagad, tur Ciropas walstis arween je waitat nomana, ka wispahreja Ciropas konzerta Anglija arween mehds usnemt neparejos tonus un la reis peenahls bruhbis, tur pahschmihligam „schepteneelam“ taps eerahdita winam peenahziga weeta, neuhbs leeli apluhlot scho semes kara spehks, us kuru wina til lepnā. Skahda ir Anglijas armija? Zil wina stipra? Skahds ir Anglija saldats? Simu pahmelschana leetosim nesen Bahzija isnahluschus pehtijumus*), lai mums usstahditos jautajumus atbildes.

Da ruhpiigi selo beidsjamo peesdesmit gadu wehstures gaitai, tad war weegli pahrelezinatees, ka waj neweena no Ciropas walstim nar til beeschi patigu noluhfu deht tranzejuhwispahrejo meeru ar lara walodam tā Anglija. Anglija bija weenigā, kurei kontinentalais (Ciropas zeetemes) karsch nedarija bailes, bet kuru wina gaidija, tā labas swejās laiku. Taischu Anglus newar faukt par kareiwistu tautu seba wahra modernā nosihmē. Lai gan Anglis ir personli duhschigs, tad tomehy winam trubst kareiwista patriotisma, wehleschanas seidot fawas personiskas interesos lehwijas labā. Meranzot us augstā attihstito tautisko pahschapsinu, Anglim tomehy ta atfina, la nodot asinis un dshiwibu par to augstaku, par dsintent gluhfu swebha. Pretim wifai godbijbai un entusiasman, dandj reih pat smeelligam, lo Anglis jubt pre wifu, las anglisk, Angleem tomehy tahda mehra trubst peenahluma jubtas

*) Englands Seerwesen am Ende des XIX. Jahrhunders, von Germanicus. Hamburg, 1896.

Skahds wahrs Latweeschu studentu stipendiju leeta.

Rihts Latoju tautas garigai dshiwē jau sen ausf. Mas pamasam, bet drofchi un nerimstoschi muhsu masa, zentiga tautina tuwojas tam laimetam, kur ta wahrs attihstibas sinā zitam kulturās tautam blakus stahtees. Jau tagad muhsu tautai daudf dehsu, us kureem ta war ar pahschapsinu noslatitees, bet — gala mehrlis wehl tahfu, jauneklu, kuru trubstis twehlo strauja, newaldama zenschanas pehz sinatu augstumeem, pehz gaismas atwoteem un kuru spahrni tomehy no trubzibas seeti. — mehls falam, tahdu ir wehl toti daudf. — Tadeht pateiziba Dew, tuhstoschakri pateiziba, ka ne-est neweenu gadu kaupijuse fawus grafchus un est sneeguse pahlschigu kofu fawem masurigakeem dehleem, est weizinause to zihnu zaur grubtibam pees swaigsnem nahkt, t. i. pees ta sposhā mehrla, lo tee few reis sprandusch!

Bet laiti ir grubti. Kapella schimbrihscham wairaf nekā jebkad ja-apgrosa rotā, eelam to isdob, ja-apdomā, ja-apper, jayahrelezinas, par lo ishti kas teel isdots. Mehls sinam, ka lasot usajinajumu peedalttees pees masurigo studentu pahalschichanas, atpehrtoees no jaungada wisitem, ar muhsu zeen. lastofsi, eelam isdos fawu naudu, pahrinās un pahrdomās scho jautajumu. Un tadeht mehls turam par wajadfigu tairni schinis deenas par scho leetu labdus wahrdus tekt.

Wispirms peeslūmēsim, ka par pašā galweno jautajumu, t. i. waj mas dot lo preelsh schi noluhka, newar buht nelahdu schaubu. Kas til ween pats neziņas ar pehdejo trubtum, kuream pahscham nar jamelē weeta, kur fawu galwu nolkt, un ar lo fewi un fawejus usuret, tā peenahlums buhs ar seidot un kaut ar til masuminu preelsh schi teizamā mehrla, kas wed ar muhs wifus — t. i. pašā tautu — pees garigas labshahibas. Muna war tilai buht par to: 1) kam seidot muhsu grafchus un 2) kahdā weidā to wislabati, wiswehtigaki darit?

Kā lastaji sin, tad lihds pehrnam gadam wahza un isdalijs scho pahalstus pees Rīgas Latweeschu beedribas pahlahwofchā Sinibu lomijija. Bet ta it la peemirfa, la nauda, lo wina sawahf un isdala, ir tautas nauda un sahla to isdaltit fewischi tahdeem muhsu studenteem, kuru domas, zenteeni, dshiwes un pahsaules usflati bija tahdi, tā Sinibu lomijijas preelshneezibai waj tant atrodofchā azumietka pahrswarem tas bij pa prahtam. Isnahza tā, ka data no Peterburgas, Turjewas, Maskawas un Rīgas politehnikas trubzigajeem studenteem jutās peespeesti atfajitees pahwifam no schahdā kahrtā pahneegta pahalsta. Tā ka nebija zitas eestahdes, las waretu sehmigaki greeftees pees tautas, lai ta pate scho jautajumu isfchirtu, lai ta pate spreestu un newis til dachas personas winaas waheda, tad scho leetu — pagaidam — it ihpafchi „Deenas Lapas“ redakcija nehma fawās rotās, sahhdama peenemt pahalstus tilai preelsh teem studenteem, kuri „sinamu eemeflu deht“, no Sinibu lomijijas stipendijam atfajijusees. Preelsh schiem pulzineem sanahza ap 1300 rbl. Sinibu lomijija salafija ap 2500 rbl.

Tā tad kopā pahwifam sanahza sahdi 4 tuhstoschi rbl. lameht Sin. lom. agral salafija pahwifam tilai ap 1500 rubtu. Tas peerahda, ka leeluleela data nar wis bishje meerā ar Sinibu lomijijas rihl schanos. Un tā ka nu ar schogad tā Sinibu lomijija, tā ar „Deenas Lapas“ redakcija lasa naudu preelsh stipendijam, tad daudsi no muhsu zeen. lastajeem, las labpraht wehletos fawu artawinu seidot, noluhbs pees jautajuma: kam tad nu lai es labat fawu graf peesuhfu? Skahdi lai rihlojos ar fawu artawu?

Peepahlschet atbildet us scho jautajumu nar weegli, ja redakcija grib buht pilnigi bespartejiska. Bet tad pahalsta tilai trubkuma un newis partijas labad, tad mums ir gan mehraulka, pees kuras waretu turetees un us kuru zeen. lastajeem alfradit mehls nebuhf nekā wejamees. Leeta ta, ka Sinibu lomijija pehdejos 10—11 gaddos wairaf nekā puf no wifas preelsh trub-

pret tehwiiju. Tehwijas interesos winsh pahstis tilai til tahfu, zil tās faetas ar wina pašā interesem. Sawas interesos upuret tehwijas interesem, to Anglis waj nemas neshpeh. Schis patriotisma trubkums ir weens no zehlo- neem, lamdeht Anglija nar eespehjam eewest wispahreju kara klaušbu, kuru peenehmuschas wifas zitas Ciropas walstis. Anglija uslij fewi salihgiteem, par algu nemteem kara pulkeem. Neweentam nar peenahlums eestahtees kara deenastā un deenastis kop algots.

Wispahri nemot Anglis nar radits preelsh disziplinas: dshiwot un strahdat aitariba no zita pahwehlem ir preelsh wina nelaimē, kuru tas usnemas tilai tad, kad zitadi wairas pahwifam newar. Ar scho usfatu katrhit ar armijas salafschana: saldats wajaga rekrutet starp nahbageem, blandoneem un sinkeem, kuri negrib waj newar kaut lo zitu darit. Turprei ofizeera godā wajaga eepirtees. Tā ta nu ofizeers bouda dachabas privilegijas un teefbas, tad laudatu us ofizeeru weetam rodas deesgan, no kam attihstas tregoschanas ar ofizeeru tituteem un patenteem us wirtsneela godu. Interesanti, ka scho neuhshchanu — pehz muhsu nojehgumeem — aistahweja un pahalschija patflawenais Welingtons.

Lai daburu flaidratu eestatu Anglu tautas atteeziba us wispahrejas kara klaušbas jautajumu, tad minetais Bahzu pehtneeks greešas ar jautajumeem pees wewelas rindas augsti mahzitu Anglu. Dabutās atbildes ir loti raksturigas. Peewedshim til labdas pahra atbildes.

„Preelsh schi weida kontinentalas (Ciropas zeetemes) wehdshibas mehls Angli wehl, paldeewis Deewam, ne-efam eenahluschees.“ — raksta weens no wajateem. Dtris atbild plashaki: „Ja Anglijai kahdreis rastos waldbiba, kura buhtu til neprahstiga un mehginatu, ne-eewehrot tautā til dshiwu istelto juhtu un taischu til spehzijsa, ka tai isdots us likumu doschanas zela iswest zauri wispahrijsa kara klaušbu, tad semē izjeltos aula, kura daudf lo apgahstu.“

Schahda atteeziba us kara klaušbu rada ar gtehwibu kara spehta disziplina un ir par labrtibas ne-eewehroschanu. Wefelu kara pulka datu beeschee nepahlaušbas gadijumi teel zaur zaurim sobiti weenigi ar pulka pahrschichanu us

zitu weetu!... Kahdreis pahwehleja kahbu dumsigu bataljonu aifshutit us Bermudu salam. Schis sods fajebla Anglu laifrakstos wewelu wehtru un, kad bataljonu sehdinaja twaifoni, tad kauschu pulki tairija saldateem leelas owajijas (goda parahdijumus).

Wehl nesen, knapi 25 gadus atpaka, rekruschu nonemshchanu isdarija pilnigi pehz widus laiku parauga, nemot ar waru, bet fahlot no 1870. gada schis paradums atzelis un tagad nemshana noteel labprahtigas salihghschanas zela, pees kam, sinams, leeto no rekruschu komijju pufes dachadus wilinashanas lihdsellus. Ar rekruschu „wehrweschanu“ (salihghschanu, melleeschanu, rekruschu swejofschanu), nodarbojas arween schini sinā spezialisti unterojsceeri, kuri par katru rekrutu dabun noteiktu malku. Pahlgā schoem rekruschu melleetajeem nahkt dachadi studinajumi un lapinas, kuras islipinatas gar eelu stubreem. Schee ir usajinajumi — peeteektes kara deenastā. Wīnds saldata dshiwē tehloti wisanjalatās krahšās. Bet tā la muhsu steptiska (no schanubibas apdwehstā) gadu simteni grubti un nedroschi spekulēt us kauschu lehtizibū, tad ar rekruschem, kuru leelais stais fastahdas no wifu kahrtu pahshuschem zilweineem, teescham dod dachadus atweeglinajumus, kahdus tee sawā waka buhdami nekad newareja zeret dabui. Kasarmu eetaife un ehshana gandrihs pat netizami labas, pees tani deenastis weeglis un atwalinajumus dod loti weegli un beeschi. Preelsh prezetem ir wewela rinda dachadu atweeglinajumu.

Saprotams, ka disziplina newar scho kara klaušbā eewilinato un islutinato zilwelu widū buht un dachadas premijas, kuras dod par labu usweshanos, neshpeh pajelt wahjo disziplinu us augstaku pahahpi. Zil semu schi pahpe atrodas, tas redsams no dachadeem statistiskem flaitkeem, no kureem us laimi peewedshchu kahdus: 1894. g. ween kara spehka, kursch atrodas Londonā, bija 820 nepahlaušbas gadijumu, starp teem ar daudfas wirtsneetu apwainofshanas darbeem, — no otras pufes tani pahschā gadā no 5795 kara teefas spreedumeem neweens nebija us eesflehghchanu kara zeetumā, — mihsstiba, kuru minetais Bahzu pehtneeks isflaidro zaur to, ka kara spehta waldei

mafalam saimem šahdi zaurumi nepezeeschami. Dezembri es patš redseju pee fawa saimina, la mafala saime bija nomiruš bādā, lai gan stropā wehl 2 kahres bija ar medu. Tur wareja flaidri redset, la nabaga bitites bija weli pubhejuschās, lai waretu tilt klast pee medus. Tā leelata dala bišchu palituschās punduri mahti fildot. Weena dala gan bija mehginajuse tilt klast pee medus, bet newaredama medu atfildit un atwahlot aif siltuma truhkuma bija zekā nosaluschās. Wareja redset, la weena dala bija atpafat greefdamās uf publi zekā palituschās un otra dala bij' uī rahmja augschās ar galwinam uf medus puš nobeiguschās. Za te nebuhtu truhjis zaurjamo zaurumu, tad bites buhtu warejuschās stingro seemu pawadit bef behdam. Leela saime žitadi, tur eespehja wajadnigo siltumu radit. Tur war leela dala bišchu atschirtees no publa un medu atfildit, lamehr otra dala paleel mahti fildot. Ir ari labi, tad pee bišchu eeseemofchanas usflahj uf apafschā pašchauta lofšina jeb dehlischā papiri, tas mafal peewelk aukstum, un zaur lo ari pawafari ir lehtala isflauzschana. Te ne- maf nar dehlitš jeb lofšinsch jaiswell, bet til papiri ar gruscheem. Weza mahte nobeidsas wiswairaf pawafari, tad ta sahl darbotees ar dehschamu. Pee Tawa saimina gan waitaf peenemamš, la stropā atrodas deesgan stipra saime un tant briedi ta ir pahrgahjuš no jau isehstās medus kahres uf otru, lai tur waretu sawu turpmatu mitelli eenemt. Reti gan zaur tabdu pahreeschamu til leels kar- sumš atgadās, bet notilt tas noteelas taf. Pehrn es to patš peedfshwoju pee weena flapja diwōs lahjōs. Minetam flapim bija strejzaurums drustu pašchaurš, saime prawā un silti eeseemota. Pawafari flatišōs, waj nebušs mahte kritefse? Bet atradu wišu labatā jāhrtibā. Tabdā tralo- schanas atgadijumā wajaga tuhlin diwōs attaišt, „preefsch- pajajamo“ isnemt, lai peetaptu wehsumš. Ja tabdu ne- meeru pamana eesahkumā, tad ar „pajajuma“ isnemšchānu peeteel, bet tad bites atronas leelalajā tralofschānā, tad ja- attaiša laba schkirba apafsch rahmjem, lai waretu aukstais gaisš ar žoni zaurwilt. Tahdejadi bites apmeerinas jau 10 min. laifā. Par to nar jaruhpejas, la eesahkumā bites sahl streef ahrā ari pa atrauto schkirbu. Jo ahtat wari wehsumu peelaifš, jo mafalš bišchu saudejums. Ja pehž tahdas bišchu tralofschanas atlat eestahjas pilnigs pa- stahwigs meers, tad drofchi wari tijet, la nemeera zehlonš ir bihtš — pahreeschana. Bet ja mahte kritefse, tad, ja ne til leels — tad tomehr nemeers ir pastahwigs zauru seemu. Schahdu nemeerigu saimi wajaga „rewidet“ jau pee pirmās pawafara isstrehjas un tai žil agri ween ee- spehjamš ispalihdset, par to Dew raskifschu turpmal.

Tawš wezais Pee kalns.

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Pee Baltijas domenu waldeš peesaititee Rusuls un Kodinšch pa-augstmati par gubernu sekretareem.

Par Widsemes gubernas rentejas tanzejistu ezejtšs Walentins Wasiljews.

Rigas aprinka semneeku leetu lomifars Antonowš ezejtšs par Wilandes aprinka preeschneeku.

b) Baltijas notikumi.

Par muhšu tautfkolam un tautfkolotajem. Kā zeen. laštaji sin, tad wispahrigi atfihšs, la muhšu tautfkolotaji stahwollis, nar — zaurmehrā nemot — las šin lahds labais. Mafal pagasta lozelli weenalšiba (lai gan ari ta spehš schā sinā deesgan ewehrojānu lom) pee muhšu tautas audfinatāwam, bet waitaf tagadejee gruhke laifi, buhš schis parahdibas zehlonš. Raskā „par pagastu budscheteem un weetneeku pulku“ jau tilām aifsch- dijuschā, lahdejadi buhtu eespehjamš wislabaf ari schim truhumam lihdsel. Kā muhšu tautfkolam un tautfkolotaju apstahli nar apstahschami, to ikweens leezinās, las tur- mehr pahifš muhšu tautfkolos. „Mahjas Weešs“ uf to alafsch un alafsch aifschdijis. Bet pret scho wispahri atfihšo pateesibu usstahjas lahda jānkā deenā it lejni un pašchapsinigi muhšu „Tehwija“. Pehž winas wahrdeem Kurjemes tautfkolota- jeem ne-efot it nelahda eemešla par sawu stahwollis fuhds- tees, Deewa-semitē efot 428 tautfkolos un dafschās no tam til staltas, la buhwe ween ne reti mafajot waitaf nēla 10,000 rubku. Za nu peenemot, la lastra flola til 7000—8000 rubku mafatu, tad eestaitot ari blatus ehlas un eeschejo ectaiš, ijnahlu, la pagasti pehdejōs 20 gadōs isdewuschā preefsch schā noluhla 3 lihds 3 1/2 miliona rubku, tur wišu pagastu mantas wehrtiba 1869. g. sneegufes lihds 400,000 rubkeem un tagad pee-augufe uf 2 1/2 miljoneem. No 584 Kurjemes tautfkolotajem dabujuschā 1894. g. til 32, t. i. 5 1/2% mafal nēla 100 rublu algas gadā, 50 žilweku, t. i. 8 1/2% dabujuschā no 150—300. Mafas algas dabunot tilai palihga flolotaji, la ari tee, kuseem bef tam trim pubra weetam semes, kuras laatra flolai pee- dotas, efot leelās semes gabals peeschiršs. Katras flolas ushurefchana prasot no pagasta ilgada zaurmehrā 507 1/2 rbi. Kad nu no schis sumas nowelkot 80 rubku preefsch malfas un petrolejas un 80 rubl. par ehlu islabofschānu un apdro- schinafschānu pret uguni, tad paleekt wehl arween preefsch flolotaja algofschanas 347 rbi. 33 kap. Palihgus nahfo- tees tilai it pa diwām, trim flolam turet un tee jau ari waitaf nēla 150 rbi. nejmalfajot. Tā tad ar wišu pa- lihgu flolotajam atleekt wehl ap 200 rubku. Kad nu schis sumas, tā „Tehwija“ isfauzas, ar pilfehdu elementar- flolotaju algofschānu salihdšinam, tad isnahj, la tautfkolotaja stahwollis uf semem ir til pat labs, ja ne wehl labafs, nēla wina amata beedra pilfehda, kurefch dabun 500—800 rubku par gadu, jo tautfkolotajš dabun tatefchu, uf laukeem, par weli dshwollis, par kuru pilfehda jamalfā wismaf 150 rbi. Ari malla tam briedwa, kura pilfehda sawus

60 rubtus malfatu; winam ir saws semes gabals, saws auglu un saknu dahršs, wisch tura lopas, audfina bites un eenem par wišu scho ap 75 rubku gadā. Kad pilfehčas elementarflolotajš grib wasarā lihds ar wišu gimeni uf semem no sawa gruhā amata publem atpufstees, tad tas ismalfas 80 rubku, lamehr tautfkolotajam tas ir par weli. Ari to newar atstah ne-ewehrotu, la wisas dshwes waja- dšibas teel pilfehda dautš dabrgaki samalfatas, nēla uf loufkeem. Kad wisas labumš un eenahkumš, kuras tautf- kolotajš uf semem bauda, flaidrā naudā un pehž pilfehdu ženam aprehfina, tad isnahj, la wisch dabun apmehrām 700 rubku. Wispahri jafala, la flolotaja stahwollis uf semem nar siltatā un nepatihfamafā stahwollis nēla laira žita, kurefch deen uf lihguma pamata, ir attarigš no sawas preefschneezibas un pahiteel no sawas algas.

Tā spreesch „Tehwija“. Par tabdu parafifš wina isfehlo tautfkolotaja neapstahschamo stahwollis. Un pret scho prefes „labafas pufes“ lozelli nu greefchās „Balt. Westn.“. Schoreis tas nu it pareifš atbild, la tad ar preefsch flolam ne-efot maf darits, tad tatefchu newarot teift la nu jau deesgan darits. It nebuht wišōs pagastōs efot til dabrgi flolu nami saflopami, la to „Tehwija“ stahlot, un tad jau buhmes sumas auglumš ne-efot nelahds peerah- dšibās, la flola lahtigi un pareifš eerihlota. Penschanas pehž leelas taupibas ir gandrihš latra pagastā speebuse flolas buhwi newis mahjiteem buhwemeistareem, bet nepra- tejeem „zimernaneem“ usijet, kuri buhweja dabrgi un silti. Kai nu gan nebuhtu noleedsjams, la dafschu flolotaju alga sneegtos lihds 700 rubkeem, tad wina eenehmumš u. t. t. aprehfinatu, pehž eespehjas augstu naudā, tad tatefchu ja ewehrojām, la leelum leela dala no wineem gaiba mehnescheem uf algas ismalfafschānu, ta la pa to laifu wiša wina saimneeziba panihfš un tee gribot negribot eelchit parados, la neaimisflam, la tee malfas laifā nedabun un las sin žil ilgi gaida uf nepezeeschami wajadfigeem islabojumeem u. t. t., tad ja- atfihš, la wisš tas newar winau stahwollis par patihlamu darit. Wispahri nemot ne- efot deesgan, la pagasti efot ne majumu upurejuschā flolu labā, preefsch ta noluhla newarot nēlad deesgan dautš darit.

Uf scho „Balt. Westn.“ rasktu atblideja „Tehwija“, tur krita dafschs labs „krepstigs“ wahrds, peemehrām par „abonentu iweofschānu no flolotaju pufes u. t. t.“ „Balt. Westn.“ ihsee aifschdijumi pamudinaja „Tehwija“ laifš atlat flajā garu jo garu rasktu par scho pašchu leetu. „Tehwija“ pehdejā raskā „Balt. Westn.“ dod žil dafschu labu „beljeeninu“. Tā peemehrām tur lafam: „Schis falfs (lahda pretraktā neufsnefchana. „M. R.“ redafjija.) ari leezina, la „Balt. Westn.“ redafjija sawus lafštajus tura sem pahraf leelas aifbildnibas, grib, lai wini domā tilai redafjijas domas, wismaf arweenu tahdas, las winau patihf. Un lahtaf tai pašchā „Tehwija“ lafam: „Jau tabdu sefu waj septitu reifš tur teel runats lahds waheds par labu teem flolotajem, las lahri pehž glaimofschanas, gan no redafjijas pašchās, gan no lahda M. Rga, — gan „watejās wehtules“, gan schā, gan tā. Bet tā la „B. W.“ scho leetu negrib leetifschā pahrunat, un ir eedomajees, la tam, lo wisch sata, arweenu wajaga buht taindrojai jau tadeht ween, la wisch to sata, tad es teit isflaidroju, la uf wina a l e n g a f c h a n a m n e k a d n e a t b i l d e s c h u u n l a i a r i w a r b u h t p r e t m a n i w e h l n a h t u „B. W.“ pašchā gā dwehsele „l a h d a g o d i g a l a u z e n e e z e.“ „B. W.“ prahtojums (268. n.), la es ar sawu spreedumu par muhšu laufkolu flolotaju listeni palifschot weentulis, ir glufchi nairōs un peerahda „B. W.“ atminas wahjumu.

Bet newis tadeht, lai norahditu uf laifa sismi, la „draugi sawā starpā“ sahl pluhstees, bet tilai leetas swa- riguma labā atstahstijām sche zeen. laštajem „Tehwijaš“ un „Balt. Westn.“ „safstreeschanas“ eemešlu. Katris sa- prahtigs laštajš atfihš, la tautas flolotaja stahwollim ja- buht tahdam, la tas ar to war buht meerā, jo tilai tad, kad to nespeedis latru deenu ruhpes par to, lo ehst un la gēbrētees, tad tam nebušs jopanes weena waj otra nepa- tihschana, warbuht pat jofofschana un nizinafschana, tilai tad wina ushurefšes miblestiba pret sawu amatu, tilai tad tas tam nodofees ar meeku un dwehfeli. Un tilai sem tahdeem apstahfkeem buhš muhšu jaunās pa-audēs mah- jibas un itumibas dihgli labi sehti. Par isglitibas we- jinafchānu un apgaismibas isplafschānu pašchā tautā nēlad newar deesgan ruhpetees. Un treemas, wifseem lihdsfkeem labi apgadatas tautas flolas ir ikweenas tautas isglitibas un lablahjibas pamats. Ja schis pamats buhš stipes, tad tauta sels un pastahwēs. Scho pamatu newar nēlad deesgan siprimat un pabalifit. Kas winau schkoba un ahdra, las tautā rada un isplata domas, it la wisch jau buhtu newis la nofšiprimatš un la jau preefsch ta waj par dautš darits un gahdats, tas rol tautas laizigai un garigai lablahjibai lapu.

Weidot mešs gribejām greefš zeen. laštaju wehribu uf to, la tehdodama tautfkolotaju listeni toti rofchānā no- leahšā „Tehwija“ stahda wineem pretim — pagasta fchir- werus, teikdama: „Kadeht wini tad nedrihtš prasit to pašchu, lo tautas flolotaji? Waj wini ir siltaki žilweki?“ — Tahdejadi tad nu ronas it newitus jautajums: „liegt hier nicht des Pudels Kern?“

Gruhtala jau buhtu ta mihla, tadeht „Balt. Westn.“, til tehwischki „Tehwija“ pamahjidamš, sa- weem pretraktseem neleetoja la wiskrafnu: „idiosinkrafija waj weelas (t. i. eewadrastfu) truhkums?“ la tas to darija ar labdu rasktu pret muhšu tautas ewehrojānu raskineeku Rudolfu Blaumani, kurefch wisus sawus spehklus seedojis muhšu tautas labā pufschodams muhšu literaturu ar tahdām muhšu raskineezibas pehrlēm la „Pajudufschais dehtš“, „Pee stala uguns“ u. t. t.

No Wez-Weebalgas. Nefen atpafat sche notila schahds nelaines atgadijums, kurefch nober behrnu wezateem un audfinafajem par pamahjibu, stingri uraudfist sawus lofojumus. Schejeenes Speetenu mahjā peedfshwoitaja We- dera 9 gadus wezš dehtš, sirgu dšnot pee linu matamas mafschinas, eekluwa starp mafschinas dihfeti un peedarba seemu, pee tam tam tila safpeesta galwa un krehstis, tā la tas uf weetas bija pagalam. — Wez-Weebalgas draudšes flola tagad teel ari meitenes eenemtas. Kā jau agraf

finots, tad mahjibu stundas tam buhš kopā ar sehneem, bet gutamās un ehdamistabas ir sehwischās. Preefsch meit- enem tiks peenemta wehl flolotaja. Tif plafcha mahjibās rahditaja preefsch meitenem gan nebušs waj neweenā žitā flola uf semem, un tā la ushurefchana un flolas nauša neifnahj wifai augsta (samehrā ar pilfehčas flolam dautš semala), tad zeram, la scho flolu apmekles ne tilai muhšu draudšes, bet ari apfahrinēs draudfchu meitenes. — t.

No Jaun-Weebalgas. Par pagasta wezato muhšu pagastā ewehleja lihdsfchinejo pagasta wezato A. Purenu, pehž ta kad winam pee lihdsfchinejās algas, 200 rbi., pee- lila wehl klast pee Jaun-Weebalgas pagasta peewenoto Sofela un Mahjitaja pagasta wezato algas, t. i. 60 rbi. — t.

Par Alojas draudšes mahjitaju ewehletš un 24. nowembri par mahjitaju ewehletš Rudolfs Guleke, Wez- Weebalgas draudšes mahjitaja jaunafais dehtš. — t.

No Kestfchu pagasta (Mitaurē draudšē). Par muhšu pagasta flolotaju ewehleja Zehfabu Karlsonu no Wez-Weebalgas, kurefch pabeidšis kurefch Gatschinas flolotaju seminarā. — Nefen atpafat isflaufša schejeenes Galsmu mahjas klehtš, if kuras isfagtas drehbes, apmehrām 200 r. wehrtibā. — t.

Pifumas dšeed. beedribas telpās schā gada 26. de- zembri isrihtos teatra israhdi, kurefch israudfita D. Schwenka- Sarina peezjehleenu safshiwēs aina „Draugi“.

Sehrmuifschu muifschas ihpafschneekam baronom fon Krudeneram atfautš minetā muifschā ilgadus 2. nowembri noturet tirgu. (B. G. A.)

Kofes (Widsemē) sawstarpejas ugunsapdrofchina- schanas beedribas statutus eefschleetu ministris apfšiprimajis schā gada 28. septembri. (B. G. A.)

No Alufnes sino „Dina-Štgai“, la tur fchoru- den atnahjis if Sibirijas atpafat lahds R., kurefch uf pa- gasta spreedumu 1894. g. tijis aifsubitšs uf Sibiriju. Po- lihija dabujufe sinat, la tas apmeklejš sawu seemu un da- fchus draugus, bet tad gribejuschā to twert, tad tas bihtš jau pahri par Widsemes robechā — Witefstas dafā. — 21. oktobri Mahlupes tirgū nofagts sirgš. Wifš turejuschā R. par wainigo, dšmuschees tam pafat un to fahschuschā pee Lipnas muifschas, bet — bef sirga. — Witefshleechu polihija aifsubitjufe R. uf Alufni, tur tas pahrlaufschinot iszejis, la Sibirijā (Tobofstas gubernā) tam drihš ween isdeweēs darbu atrast, tur warejis nowelmit 75—80 lap. deenā. Tā la pahrtikas weelas tur efot it lehtas (mah- jina wehrschā galas peemehrām 1 1/2—2 kap., schahwēs schkinkis 8 kap. mahjrinā, puds rubku miltu 25 un hwee- fchu miltu 40 kap. u. t. t.), tad tas spehjis few 60 rubku eekrahj; lihds ar scho sumu radufes ari ilgofschanas pehž dšmitenes, tur gribejš sawu seemu peerunat, lai ta mantu pahrdotu un tam lihdsi nahtu. Pehu tas nobrauzis gan- drihš pa dšellszetu ween. Sirgu sagt tam ne-efot ne prawā nahjis. — Redšes gan, lo ismellefchana panahls un waj R. seewa tam uf dautfšinato Sibiriju lihdsi dofees.

Rigas aprinka II. eezirtna semneeku leetu lomifara lunga kanzeleja, la mums sino, no 1. dejembra sahtot ne- atrodas wairš Skrihwēdšs, bet pahrzelta no tureenes uf Mitauri. Pafsta adrese: up. or. Teresowas, P.-Перовок. ж. д. Kr. J—s.

Rigas mahjibas apgabala furators, la „Rischki Westn.“ sino, eesneedšis tautas apgaismofschanas ministrijā luhgumu, lai Baltijas gubernās wehl nobidbinatu 3. tautfkolu direkfiju un eerihlotu 6 jaunās tautfkolu in- fpektoru weetas. Luhgumu, la „Rust. Weh.“ sino, drih- jumā apfšiprimafchot.

No Jelgawas. Nu jau pagahjuschās wairaf nedetas, lofch pee mums eeradees ihfš nepatihfamš neajzinatš weefšs, scharlats, las nofchepšigi plosas behrnu un nepe- augfchu žilweku starpā un sawus upurus prafa til pat pahrtitufschu laufschu starpā, la ari nabagu buhdinās. Pat ahrfš leezina, la schi sehrga reti kad ar tabdu dabrgumu parahdijufes, la patlaban tagad un scho rindinu raskifstajam gadijumi sinami, tur behrni 24 stundas pehž safirgšchanas nobeidsas, tā la pafafpalizeji nēmaj negribēja tijet, la schar- lats mafinos nonahwejis, ja pašchi ahrfši to nebuhtu ap- leezinajuschā. War gan drofchi sagit, la sche neatradifšees laifam neweenas flolas, kura nebuhtu žur scharlatu jaude- jufe kahdu jeb wairaf no saweem koloneem, bet bailigi leels to majo mireju flaitš, kuri wehl neatradās flolas gadōs. Jelgawneeki wispahrigi tajās domās, la muhšu uhdens wads pee sehrgas eerafchanas schejeenes pilfehda wainigs, lo peerahdot starp žitu ari tas fahs, la ahrfši eeteji, scho uhdeni diert tilai nowahritu. Jelgawas uhdens wadus bare Swehtes upe, kura deemschehl eepuhst dafschas zaur netihram Schihdu pilfehšinom Rannas gubernā tefofschas fahnyrites, un schis pehdejās peewed pašchā Swehtei dautš netihrumu. Bet neraugotees nēmaj uf to, ari Kurjemes dafā upeš kramfmalās dshwojofche žilweki nebuht par to nerubpejas, la uhdens tiftu flaidrēs ushurets un tā nu war weegli domatees, las wifš Jelgawneekem nar ja- eesfer. Ewehrojot leelas flumjas, kuras tad la scharlata selas dautš gimenēs walda, fagatawofjamees uf deesgan behdi- geem seemas swehtseem. Un la tahdeem teefcham neifbehg- ūm, uf to jau norahda dafchi apstahli. Tā gandrihš wifōs weikalōs walda žiteem gadeem ap scho laifu pawifam ne- parahfš klufums, pirzeju no laukeem ne-erodas gandrihš nēmaj un schinis deenas weena no muhšu leelafām pahf- dotawam, pee tam wehl weš weikalš, bankroteja nespeh- dams wairš peedfshwot ne seemas swehttu apgrofšiumus. Žil behdigi sche stahw ar naudā, ari pa dafat jau no tam redjams, la pahrtikas weelas teel deenu no deenas lehta- las. Gandrihš netijami isflaufas, la par leellopu gatu, kura wehl ne wifai ilgi atpafat bija dabunama tilai par 12—14 kap. mahjrinā, tagad nēmafšajam wairaf la 8 lapeifas un la ari žufku gafas žena nofšihdejufe no 16 kap. uf 9 lapeifam mahjrinā. Pawifam smeelšigās palitu- schas sofu ženas: par nebarotām sofim malfā lihds 80 kap., ja nu wifai dautš, tad 120 kap.!! Un pee tam wehl pirzejas Schihdeetes nēfaunas lauletees ar pahrdewejam jemneezitem, no kuru luhpam atflan alafsch flumja un no- puhās isrunata peefihme: „Ja žuhš, madamin, sinatu, žil graudinu schahds purnis apēhdis, eekam wisch palika til tautainš, tad žuhš nesolitu til wifai semu ženu!“ Un no sawas pufes waretu wehl peemetinat: „Ja pahf- deweja buhtu paredsejufe, lahdas buhš scho seem' tirgus

*) Waj scho negul sunš apraktš?

bodotees, bet pee paščas univērtātes peeweenojās pee schi pulla tee studentu, kas bija pee wahreem apstahjušees, tā ari tee, kas nahja ahrā. Tā ta wini leebjās iškliht, tad wišus eeweda pee univērtātes atrodoschā manešchā, kur wišus demonstrāzijas ložekšus ustrāstija.

Šnemot labdus 36 žilwešus, kuri bija pamāniti pee nehabritibu rihtoschānas un beedru mušināschānas, wišit žiti tika palāisti wala. Beš studenteem schai pullā tika ari manitās daščas seeweeschu kursa klausitājas un pee univērtātes nepeederigas personas.

19. nowembri univērtāte salāstjās labdi 400 studentu, kuri suhtija pee rektora iš 20 personam saštahwošču deputāziju, lai no wina peeprastu apžeeināto beedru wala laičšanu. Rektors leebjās peenemt deputāzijas, eewehrojot to, la šapulješchānas un kopigas demonstrāzijas no univērtātes šifumeem aīšleegtas, bet neluhkojot uš wifu to, no šapulžes eewehletee eelausjās ar waru rektora dšhwolki, kurešč (rektors) leebjās tos ušlaušt un ušaižināja eet projam. Pež tam rektors išgabja ahrā pee šapulžeschamees studenteem un waitalkahrit ušaižināja tos iškliht, bet tā ta nu pulla leelala dala leebjās ušaižinajumam paklaust, tad univērtātes walde bija peespeesta nepaklaustig apžeeināschānas deht greeflees pee poližijas, kura ari eerabās univērtāte un aīšweda šapulžes ložekšus uš manešchu, kur tika ustrāstiti un wehslak uš žetumu aīšwesi 403 žilweki.

20. un 22. nowembri univērtāte tika no jauna noturētas trolschānainās šapulžes, kuru libidālibneeki ari leebjās iškliht un tapež uš stolas waldeš luhgumu tapa apžeeināti. Pirmā deewā apžeeināja 206, otrā 66 studentus. No wišem 711 apžeeināteem greesa dašči, tā nemeeru rihtotaji un waditaji uš sewi administrāzijas un stolas waldeš šewišču wehribu, ladeht ari winu leetāi, tā 17. nowembri apžeeināto studentu šabeedribas ložeku leetāi, ir dots tah-fakais wirseens pež 32.—36. panteem no Wkangstaki apstiprinātā šifumu nošajjumu par rižibu walstis lahritības un atlahtības meera apfargaschānas labā. Pahrejo 662 studentu waina tika ismeleeta no univērtātes teesas, kura wišus wainigos šadalidama 3 šchirās nospreeda šefoscho:

1) Pirmās šchirās studentus, 26 personas, kuri neh-mušči pee augščā minētām šapulžem dalibu sem wainu pawairošochēm apstahfēem, waj kuri atkal jau agrak maniti univērtātes šifumu un nošajjumu pahrahjuschānā — iškliht uš univērtātes ar teesību eestahtees nahloščā gada šahumā labdā žitā univērtāte; 2) otrā šchirā eedalitos wainigos studentus, 175 personas, kuri diwreij peebalijusches pee schahdām šapulžem, šobir ar tahdu pat šodu un 3) treščās šchirās wainigos studentus, 461 žilweku, kuri til weenreij pee šapulžem peedalijusches, iškliht uš univērtātes ar teesību nahloščā mahjības gada šahumā tāni atkal eestahtees. Bet eewehrojot to, la studentu nehma dalibu pee schahdām šapulžem — tā to apstahli peerahba — til uš tahdu personu peespeeschānu, kuras žensčas pež ar lahritigu univērtātes dšhwī nešaweenojameem mehreem, tad univērtātes walde nolehma luhgt tautas apgāišmo-schānas ministri, lai šodu pamāstina otrā un treščā wainigo šchirā atrodoschamees studenteem, pawišam 636 žilwekeem un proti: lai atwehl peenahžigat waldei ušlikt šcheem studenteem dižiplināšodu ar univērtāte šifuma 37. para-grafā minētām šefam un iškliht teem břihdinajumu, la tad, la tee wehl reis nems pee schahdām šapulžem un neatkautām šabeedribām dalibu, tee tifs iš univērtātes iškliht uš labdā wina littenā atweeglinajuma.

Keišaristās Mašlawas univērtātes luhgums otrās un treščās wainigo šchirās studenteem par labu tika no tautas apgāišmoschānas ministra eewehrots un 25., 26. un 27. nowembri šch. g. wiš 636 studentu tika iškliht uš žetuma. Pež tam 27. nowembri univērtāte tika iškliht šefoschais pašnojūms: „Mašlawas Keišaristās univērtātes rektors uš tautas apgāišmoschānas un eesčhe-leetu ministra pawehli, dara žaur šcho studenteem šifumu (a) wiš tee, kuri no jauna šapulžesees un nems dalibu pee šajelšchānas demonstrāzijas pret univērtātes waldu un poližiju, tifs apžeeināti un tuhlin no Mašlawas iškliht, pee kam tee tifs ušliktiti, tā iškliht uš pašču luh-guma un b) la wiš tee, kas negrib padotees univērtātes šifumeem un nošajjumeem, war šanemt šawus dokumentus no univērtātes waldeš noteiktā laikā atpafal un tifs tad ušliktiti, tā uš pašču luhgumu atlaisti.“ Preeščlāstjumi univērtāte turpinājas un no 23. nowembra šahlot, lahritiba wairš atlahti netika traužeta, tā la war žeret, la augstāto kuru studentu šaprahritiba paturēs wiršroku par no „šabeedribu padomeš“ mahšlīgi rabito agitāziju un la ildeeniščā lahritiba tifs atkal eewesta, beš šewišchā kau-numa preešču univērtātes parāstās gaitās. Nebuhdama meerā ween wehl ar nemeeru išklihtschānu Mašlawas univērtāte „šabeedribu padomeš“ suhtija deputatus ari uš žitām univērtāteem un rahwa žaur šawu preeščlāstjumi ari Mašlawas tehnistā instituta klausitājus šew libdš. Dauds univērtātes un žitās augstskolas šchins beenas tika noturētas wairal waj mafal trolschānainās šapulžes, kuras apšpreeda Mašlawas šabeedribu padomes preeščlāstjumuš šarihtot wišpahrejas studentu nehabritības un nemeerus tāi noluhfā, lai šafneegtu 1863. gada univērtāte šifuma eeweschānu un žitu nedibinātu prašjumu peepil-dišchānu, la ari apžeeināto Mašlawas studentu wala laičšanu; beš šchis šapulžes beidšās uš stolu waldeš preeščheeku ušaižinajumeem ween, beš la buhtu bijušchi jasper labdi šoti no poližijas pušes.

Šchis pašnojūms, kurešč uš dokumentu pamata at-šahstija studentu šabeedribu un organizāziju iškliht nošihmi un mehrti, dod eespehju netil ween teem, kureem dahrgas jaunās pa-audšes interesēs, beš ari pašču studentu leelalai, šaprahritigatāi dafai, atšiht, žil bešprahritig un bištams ir tas želšč, uš kuru jauni, neprahritigi laudis oīšrauti žaur šlepenu poližistu agentu darbeem, kuri no wineem grib padarīt labu eeroži šawu nošeebjiģo noluhku šafneegschānai.

No Peterburgas telegrāfe, la 5. dežembri pulstien 6 wakarā žetu ministrijās eščā agratais Wišpārijās dšels-žeta eerebnis Aweis Šacharowš iškliht ar rewolweri uš krena dšelsžetu waldeš prezidentu Wāšewski, kurešč tika gruhit eemānois un aīšwesi uš Obuchowa šifumizju.

Peterburgas laičraksti noslabja par tahdu prašwu, kur nahjis šefoschais notikums klāj: wišes mihl šawu jauno šewiwu tahdā mehra, la upurē wišu šawu mantu, nopehriti namu, noraksta to uš „winas“

wahrdū, pašneegdams tai tahdejabi deegjan dahrgu dah-wanu. Bet nu apstahli mainās iš peespechi: šewi ušnem „šawā“ mahjā žitu wišreeti un nedob šawam šifumigajam wibrām ne 30 lap., to šahles pahreest šifimības laikā. Rešinādams wairš to darit, wišes greesčas pee teesās, luhgdams, lai ta palihdš namu atdabut atpafal. Laime wehl, la teesa eewehrojuse peewilta wibra luhgumu.

Semstu eestahdes, tā „Herolds“ raksta, gribot eewest ari deenwidus-wakara apgabala. Weetejee eesčhwotaji šahlot par šcho žautajumu šoti interesetees: no jaunām eestahdem tee šagaidot apgabala pahrlaboschānu šaimneezijā šinā, jo semstu gubernās teelot aīšween wehriba pegreesta teutas išklihtības pajelšchānai, wišadām semtopības waja-bšibam un wešelības loščchānai.

Dšelsžetu departaments, tā „Herolds“ šino, atkahwīs peenu pa dšelsžetu suhtit ari pašascheeru brau-žeens.

„Rusl. Weč.“ šino, la eesustināts žautajums par pahritilās beedribu un tāpat ari krahj- un aīšweu beedribu atšwabinaschānu no štempeinodokšu maščaschānas.

Keišarenes Marijas eestahschu žentralwaldei eesčheetu ministriš atkahwīs no 1897. gada šahlot Peter-burgā išdot jaunu laičrakstu beš eepreeščhejas žensuras, iškliht wāšpabomneela J. S. Šumigorska wabidā. Laičrakstis rakšihot par wišem uš labdaribu atteežoschamees žautajumeem. Wišemes gubernators, la „Wišemes Gub. Awišē“ iškliht, ušaižina wišas Wišemes labdarības beedribas uš šcha jaunā laičraksta „Вестник Благотворительности“ (Labdarības Wehšnešis) aboneschānu.

No Winklas. Pašihstāmā leelā B. Širščmana šehrojūnu šabrita pilnigi nodeguse. Šeptini šrahneeki dabujušchi galu un 500 palikušchi beš majes. Runā, la uguns peelaista aīš atreebības. (Wišč. Weč.)

Par dšelsžetu nelaimem pehdejā laikā telegrāfe šino par dāus beeschi. Waldbā šchāi parahdibai pegre-žuse nopeetru wehribu. Drihšā laikā šahšchot žauri štatit wišus uš dšelsžeta brauženu kustiibu atteežoschos noteikumuš un rižības. Tā tā nelaimes gadījumu želšons ir wiš-wairal eerebnu pahrpulješchāna un žaur to daščabi pahp-pratumi, aīšmirščhāna u. t. l., tad tifs laitam gan ari dšelsžeta eerebnu štais pawairois un deenasta šundas šahšhānatas. Šewišchi šchawmiga ir bijuse Keišenas-Boro-neščas dšelsžeta, katastrofa pee kuras eewainoti labdi 40 rekruti, nems ne-eestahlot dāus nonahweto, la iš winu, tā ari dšelsžeta eerebnu pulla. „Nowosti“ par šcho šaburschānos raksta, la ta želšes tahdeht, la dšelsžeta krusošchānas punta šajjā Wāchmāschā bijis leelš referwas šlešču truhlums, tā la weens braužens šajjā peenahlot ušlihtrehtis otram wiršū, pee kam šadauštiti trihs wižeeni ar rekrū-šcheem. Dāusšem norautas rolas waj lahjas, daščheem atkal wehderi tā šaspeesti, la šarnas nahluschas ahrā, žiteem šadauštiti šchokli, galwas laufi u. t. l. Atmahluschā braužena lokomotive bijuse pilnigi aplahba ar šadauštito wagonu drupam un šchēmelem. Šchawmigi bijis nelaimes weetu ušliktiti. Žetu ministriš nošubtišis turp wežato dšelsžetu inspektoru un tahdu insdemeeri. Šahds žilš aug-stāts eerebnis aīšbraužis atlihdšības šumu iškliht teem, las žaur nelaimes gadījumu žetuschū. No nahloščā gada šahlot gribot ari eewest pee lahra pašascheera braužena pilnigi eerihtotu šanitar (wešeloschānas) wagonu.

No Mašlawas. Weetejā apgabala teesā dabuja šawu pelnitu algu šahds šemneeks Iščišchowaš, kureem bija žaur šawu nešawūnu išdeewes ilgaku laiku turet tahdu studentu tā šahot weenās bailēs. Leeta ir šchahda: studentis Šrahchows eet pagahjuschā dežembri pa eelu un šateel Iščišchowu, kurešč luhdš tahdu masu dahwanūnu. Šcho dā-bujis tas grīb jau wairal: lai dōdot tahdu drehhju gabalu ari, ar to meesas šailumu šegt. Labširdigais studentis bij ar meeru paraudst šawā dšhwolki to nebubi preešč Iščišchowa. Bet nonahjis studentam libdš, noštranduschais beedleekšis iškliht uš reiš maku ar 140 rubleem un iškliht nolšepumaini, la wišč, luhf, ešot — šlepenoli-žis un lai til šahwot klusu, žitadi wišč la jau šlepenās poližijas eerebnis tam buhšchot breešmigi atreebtees un to pat no Mašlawas iškliht. Newar šinat, ladeht studentis bija til mullis un šahwa meerigi ne til ween šawus 140 rublūs prom neš, beš apšolijās wehl 5 rubli pa mehneš „šlepenoližistam“ malkat, lai šil — nedaritu tam nela šifka. Trihs mehnešchi no weetas wilitigais „šlepen-poližis“ šanehma šawus 5 rublūs un buhtu dabujis lai-tam gan wehl deegjan ilgi, ja tam dšehrumā nebuhtu ee-nahjis prahtā ušmeleht studenta dšhwolki un eesahht tur „šandāliwu“. Nu radās studentam šchānās, waj wina šlepenoližis ir ari „ritigā“, tas suhtija pež poližijas. Muhju waronis nahja tad drihš teesas preeščā, kura tam nospreeda nometināschānu uš dšhwī Sibīrijās wišattahtalās weetas un wišu teesību šabeeschānu.

Sachalinas šala, pež uš weetejā gubernatora pa-wehli iškliht Sachalinas kalendara šinam, 1896. gada 1. janwari bijušchi nometināti 6223 wišreeschū un 697 šeweeetes; pee špaidu darbeem atradusches 7068 wišreeschū un 914 šeweeetes. Žitu eesčhwotaju bijis 1868 wišreeschū un 697 šeweeetes.

No Riġas.

Žeenijamo laštaju wehribu redāzijas gribetu greesi uš to apstahli, la pee laičrakstu apšleščhejas gada beidšamajās deenas ešpedižijāt gambriš nems naw eespehjamš beš kluhdam un pahrlāstischānas išdarit grahmatu wešchānu un adrešu nolahritoschānu, kas ari ir pilnigi dabigi, tad eewehro, la ap jaunu gadu iškliht laikā iškliht šanemt kopā ar „Wehneščhrafstu“ 6000—8000 apšleščhejumu. Tahdeht ari no šawās pušes, žeen. laštaju pašču labā, luhg-tum išdarit apšleščhejumuš pež eespehjas laikā, lai nerastis pahrlāstischānas un libdš ar to ari šaweliti laičrakstu lahritīgā šanemschānā. Beš tam wehl atgahdinām, la adrese ir pež eespehjas pilnigi žausdōb un šladri šasami žaur-raksta. Wišlabalāis ir, tad atšubia libdš to adreš, uš kuru laičraksti tika libdš šchim pa pastu peesuhiti.

Riġas Latweeschu Atturības beedribas „Awešla“ damu šomiteja, tā iš šudinajumeem rešfams, šarihtos šestdeem 14., šwehtdeem, 15. un pirmdeem, 16. dežembri šch. g. leelajā gilbes šahle šasaru par labu šen no-domatai tebjnizai un tautas laštawas atwehščchānai. Pirmdeenā buhš išklihtjums, preešč kura biketes ā 25 šap.

jau tagad dabujamas. Ari muhju awišes ešpedižijā tāš war dabut pirkt. Darām žeen. publiku uš šchi išklihtjuma pabalstischānu ušmanigu, gan leetas dahwināto išklihtschānai, gan biketes pehrot un šasaru apmekleto.

Jonatana beedribas padome nolehmuše šawā štolā eerihtot wakara kurešč preešč lašt nemahžetajem behneem.

Riġas Latweeschu teatri treščdeem, 4. dežembri, iškliht Rudolfa Blaumana pošt „Trihnes greht“. Tees-chānā tā ir, to til ween iškliht dšejneeks aīšteek, tas par šeltu paleek, waj tee nu buhtu „Šotentoti aīš tām wežam piramidem“, waj newainigi joki pašču mahjās iš weenlahrišcho lauzineeku dšiwes. „Trihnes grehts“ nu pašauli waj wiš-maj muhju publiku šarizinošču ideju tā jau poše naw, kas iškliht weenā puše dšejneeka deewināschānu, otrā puše atkal dublu šanka iškliht, la tas jau dašču labu reiš pee mums gadiješ. Trihne greht ir šawem eenaids-neešem par uššaurināschānu. Reiti tad rešfeta žožigala šoku luga nelā šchee „Trihnes greht“, kas publiku tā no eesahlumā libdš pat beigan ušturett weenās šmeelās. Dāus štatitajeem dšildomigas dramās ar augstām idejam paleek pilnigi nešapraštas — pa dafai tahdeht, la teem naw wehl peeteelochas išklihtības, padalai ari tapež, la atteeri naw špehigi tāš pareiš attehtlot. Šchahdu newainigu šoku lugu nu šaprata šariz. Ari atteeri to šewišchi labi attehtloja. Tikai pati Trihne nebija peeteelochi dabiga, tā „rašneta“ lauku wežmeita, beš dārija drihšat jaunās, panihluschas šchuwejas eespaudu. Latweeschu publika pašahwigi ušga-wileja šawam žeenitam dšejneekam išklihtdama: „Brawo, Blauman!“ un to iškliht wehl uš štatuweš. Tas rahba, la Latweeschu publika nems naw tahda mullite, kurei war dūhums aīš eelaiš, beš tā ta jau prot pašahwigi špreest. Lai gan „Baltijas Wehšnešis“ par to bija šefnigi gahdājis, la tagad Blaumana lungu waj ar „urrah“ iškliht, jo preešč pahris deenam tā šlejšā bija tahda Brunhilde nahlusi klājā Blaumani išklihtdama titlā la par prahtā jufuschu, šawās tautas apwainotaju u. t. l., pee šam ta ar šchulti mehretām buhtam šchahwa uš Blaumani žil til ween tāš nešawūna eespehji — tal Latweeschu publika tai šifās atbihtot la Trihnei luga: „Šachūj labal šawu melu šuli!“ „Blaumaniš šawu tautu mihl tā reti lahds un to mihleto preešč tāš šrahdā šawus labalos špehtus peelkšams, šamehtr lahda Brunhilde til šin, tā eeslutees Šen-Germanu nošautumā un tad kengatees. Lai mums šinteem tahdu dehtu la Rudolfs Blaumaniš!“ Volans.

Riġas Latweeschu teatri treščdeem, 11. dežembri, iškliht Rudolfa Blaumana lugu „Trihnes greht“, kura to pirmreij iškliht eeguwuse leelu publikas preeščchānu.

„Arkadija“ tika šwehtdeem, 8. dežembri, išklihta pirmo reiš Šermana Šudermana šatu luga „Laime šaktā“. Apmekleš bija brangi.

Riġas pilšehtas teatri šchimbrišcham weesjoš Parises Leelās operas primadona, šawenā dšebdataja Mda Wdini, kura šawu weesochānos pilšehtas teatri uššahla otrdeem, 10. dežembri, luga „Die Eugenotten“. Wina wehl špehtis libdš peektdeem, 13. dežembri luga „La Traviata“, pirmdeem, 16. dežembri luga „Die Walküre“ un treščdeem, 18. dežembri luga „Mda“. Darām publiku šewišchi uš šchim išklihtem ušmanigu.

Pilšehtas teatri iškliht, treščdeem, 11. dežembri: „Der Meister von Palmyra“; žeturdeem, 12. dežembri: „Ein Weihnachtsstraum“, pež tam „Hans Lange“; peektdeem, 13. dežembri: „La Traviata“; šestdeem, 14. dežembri: „Die goldene Eva“; šwehtdeem, 15. dežembri: „Lumpazi-Bagabundus“.

Pašihstāmāis Dr. Wānsens, la iš wina šemeeta pola ešpedižijas rešhneem rešfams, dabujis ari no šahda Riššneeka 1000 rublu leelu pabalstu.

Mahju ihpāschueekēem. Žaur deenas pawehli poližijal no 5. dežembra šch. g. teel pašnots, la mahju ihpāschueeki šanketes, kuras šaweraksta wajadšigās šinas preešč pilšehtas dšhwolku nodoklu waldeš un tai ja-eesnees libdš 7. janwarim 1897., no 15. dežembra šahlot par weli war dabut šchahdās weetas: šamerā-waldē, gubernas renteja, pilšehtas dšhwolku walde un wišās Riġas eezirknu poližijas walšču kanželejās.

(Deenas pawehle Nr. 340.)

Šlepkawiba. 2. dežembri, pež pulstien 6 rihtā, Katrinās eelas galā pee šahdatu špīšereem, pretim Keišara dahrsam, atrada šahda nepašhstama, pee šrahdneeku lahritas peederoscha wišreeschā iškliht, pee kura bija rešfams, la te iškliht šlepkawiba. Nelaikim bija uš peeres gara bruhje un šaklis wairal weetas ar tahdu ašu rihtu pahrgreest. Pee išklihtschānas nogalinātais wišreestis išklihtjās par pee šemes šargu I. šchirās referwas peekšāiito 41 gadus wežo Ramas 110. infanterijas pulla šahdatu šafimuru Wiščlūs-Witkowsku, kurešč šrahdaja uš lugeem.

Nelaimes atgadijums. 3. dežembri šemneeks Žahnis Šchwabe šafulauta šotwilnas aštūwe žaur neuf-manibu eegruhda rolu šahdā šrahdajoschā maščinā, pee šam winam mustuki no eštona libdš pikšteem tika norauti. Šewainoto nošubtiģa uš šifumizju.

Sahdšiba. 4. dežembri, pež šonzerta beigan Weh-šermana parkā, diwi šonzerta apmeklehtaji: dakteris Jošefs Eliāššams un polišnikais instituta studentis Wladimirš Wiš šino poližijai, la wineem garderebes teļpās iš ša-batam išklihts — pirmajam 410 rbf. un otram — malk ar 5 rbf.

Ušbrukums laupischānas noluhfā un ap-žeeināschāna. Šemneekam Žahnim Walteram no Do-beles aprinta, kurešč šahdu laiku ušturās Riġā, 3. dežembri šlap pulstien 10—11 wakarā, Tronamantineela buhwara gatwā pret polišniku ušdruta diwi nepašhstami tehwinu un winam nolaupija šelta pulstieni un maku ar 77 rbf. naudas. Uš Waltera palihgā šaweneem peelšchās goro-dowoji un apžeeināja abus laupitājus, Albertu Herwigu un šafimuru Urbanowisču, kuri mūta. Naudu un pulstieni pee wineem neatrada.

Šiflits behrūs. 5. dežembri Šmofenštas eelā mahjas Nr. 16 pagalmā atrada iškliht trihs nedekas wezu wišreeschu šifumma behrnu, kuru nodewa pilšehtas šifum-nizās dšemdeschānas eestahde. Wahle top meleeta.

Sirgšabdsiba. 6. bezembri Kemerejas eka pee Blossfelda restoracijas semneklam Augustam Lodinam no- sagis sirg un samanas, apmešvam 120 rbl. topwehrtiba.

Sirgšagla fagubstisšana. 5. bezembri goro- donois Nr. 224 pee pontona tilla fagubstija Rijas strah- neeku Iwanu Sobolewu, kuresch zaur daschadeem nošegu- meem pasibstams — ar sirgu un samanam, kas israhdbijas par sagteem. Sobolews bija isbehdsis no preefscha stahdi- schanas tara klausibas komisijai un winam ir jaeestahjas tara klausiba. (R. P. P. N.)

Grahmatu golds.

Nedakzijas pefuhititas schabdas jaunās grahmatas:

1) Pamahziba, la ja-eerahda Ahbeze (1. burtniza), to pehz wisjaunatahs un weeglatahs mahzibas wihies fastah- dijis F. Sieweris, skolotajs Tahschu Padure. Mafsa 10 kap. Riga, 1896. Drutais Ernsta Plates tipu-litografija, burtu leetuw un foto-kimigrafija.

2) Ahbeze, to pehz wisjaunatahs un weeglatahs mah- zibas wihies fastahdijs F. Sieweris, skolotajs Tahschu Padure. 1. burtniza. Mafsa 15 kap. Riga 1896. Drutais Ernsta Plates tipu-litografija, burtu leetuw un foto- kimigrafija.

3) Grahmatas un lasitaji. No R. L. Riga un Tulumā, P. Behrsina generalkomisija.

4) Kalendars Latweeschu interizigeem behrneem us 1897. gadu. Sastahdits no dascheem behrnu draugeem. Jelgawa 1896. Drutajis G. Landsbergs.

Teefleetu nodala.

Teefleetu jautajumi un atbildes.

J. J. Kgam Kap. Jautajums: Waj pagasta wezatajs war latru pagasta lojeksi, ja tas nespida pagasta wezala pawehles, fobit ar diwi deenam aresta waj ar weenu rubli naudas foda? Un waj pagasta wezatajs war tuhlin scho fodu list ispidit?

Atbilde: 1896. gada 19. februara Baltijas gud. paschw. lituma 24. pants nosaka, ka par nepastlawibu un pretoschanos polizijas likumigeem nolehmumeem pagasta wezalam ir teesiba ar pascha waru fobit sem wina stahwošas personas ar arestu lihds diwad deenam, waj ari ar naudas fodu lihds weenam rublam sudraba. Tos, kureem naw lihdsellu scho fodu samahsat, wiasch peeleel pee fabehoribas darbeem us laiku lihds diwad deenam, neuf- leekt tomehr scho pehdejo fodu teem, kurei pehz lituma no tadha foda atwahbinati. Ta tad pehz mineta panta pa- gasta wezatajs war ar sawa pascha waru augschā mineto fodu uslist tilai tahdam, sem wina stahwošā m personam, kuras nepastlawibu waj pretoschā wina, ka pagasta polizijas likumigeem nolehmumeem, bet newis jedkurai wina pawehlei. Un ari par likumiga poli- zijas nolehmumu nespildischanu pagasta wezatajs war pehz mineta panta fobit tilai sem wina stahwošas personas. Un to litums faprot sem personam, kuras padotas sem pagasta wezala polizijas waras, tas stahw pag. paschw. lik. 16. pants, kur fahits, ka polizijas leetas sem pagasta wezala stahw wih pagasta ezirkni dshwojoschee nobofu tahrtas lojeksi, la ari atlaisti un us nenofajitu laiku atwahinati apahscharewiri un wina familjas. Ta tad ari tilai pehdejos war pagasta wezatajs fobit ar augschā mineto fodu un pee tam tilai, ja minetas personas nesp- yida wina, ka pagasta polizijas likumigeem pawehles. Kas atteezas us schahdu sawu nolehmumu ispidischanu, tad pagasta wezatajs tos war list ispidit ne ahtrai, la- mehr tee naw nahlfuchi likumiga spehka, t. i. lamehr naw pahrgahjis pag. paschw. lik. 24. pants preefsch schahdu nolehmumu pahrschudischanas noliktais diwu nebeu laiks, waj lamehr ušraug estahdes par schein nolehm- meem ešneegtas pahrschudisbas naw atshahjuschas bes pa- nahlumeem.

Rugneeziba.

Sinas par Latweeschu kuceem. Lihgo, kapt. Webnis, 27. nov. no Teignmouthas us Rigu isbraudams, zeta dabujis apstahdejumus un 30. nov. eestehdes Cowes ostā. Peter, kapt. Anfaks, 23. nov. Rigu atshadams un us Methili eedams, 29. nov. gahjis Olseneri garam. Anna, kapt. Fichers, 27. nov. igahjis no Loweostofas us Schields. Johanes, kapt. Rehts, apstahdets zaur ledu us Bernawas reida un pret 300 rbl. samahsas eebuffets ostā. (St. V. W. Nr. 270.) Jupiter, kapt. Pakne, 12. okt. no Cardiffas isbraudams, 29. nov. nonahjis Puerto Cabello (Wenezuela). George, kapt. Behrsinsch, 27. nov. atshahjis Newportu, us St. Marie, Guadeloupe (Wal. Indija) do- damees. Baltzer, kapt. M. Grewe, 1. bez. eegahjis Ply- mouthā ar awariju; kugis bija igahjis 13. nov. no Ips- wichas us Martinikas salu. Martin Eduard, kap. Bite, 28. nov. igahjis no Booles us Cardiffu. Pollux, kapt. Drehs- finsch, 29. nov. posts no Grimshy us Renni. Austrums, kapt. P. Bauers, 3. bez. atshahjis Cardiffu, us Trinidad (W. Indija) eedams. Noas, kapt. Legsinsch, no 8. nov. atrodas zeta no Lagunas (Amerika) us Queenstown-Fal- mouthu lehmumā. Rijas ostā 2. bez. cenahjis Alice, kapt. Bahls, no Doneses, un Mars, kapt. Grauds, no Grange- mouthas. Anna Victoria, kapt. Behrsinsch, 18. nowembri Keepaju atshadams, 27. nowembri nonahjis Sunderlānd. Equator, kapt. Saine, 12. oktobri no Pernambuco (Ame- rika) isbraudams, 2. nowembri fasneehsis Demeraru (Gu- jana), Engurneeku Austru, kapt. Friedewalds, no Wiburgas isfeedams, 27. nowembri nonahjis Bonefa. Lilly, kapt. Rafmans, 29. nowembri igahjis no Ystadas us Rigu. Julie Alide, kapt. Kalninsch, 30. nowembri posts no Tra- wemindes us Rigu. Andreas Weide, kapt. Fr. Wihsto- linsch, isfeedams 18. nowembri no Londonas us Kapstati (Afrika), zeta saudejis sehgeles un fotahju un dabujis apstahdejumus un 1. dezembri eegahjis Falmouthā. Lihgo dabujis suhji un zeta saudejis besahnmastu; islaboschanas noluhka eemests Bowes ostā. Baltzer saudejis stengi, sehgeles, lihwerbomi un zituz peederumus. Ana Maria, kapt. Gertners, 20. nowembri Karalaušchus atshadams, 4. dezembri eegahjis Weymouthā. (W. W.)

Pece Rijas lihds 9. bezembri peenahlfuchi 1842 kugi un aishraufuchi 1813 kugi.

No ahrsjement.

Wahzija. Walobas, la aish apzeetinata polizijas komisara f. Tauscha sehpiotees weza Bismarka dehs, graf F. Herberis Bismarks, negrib aplust. Friedrichsruhā kufise pat notureta leela „gimenes padome“, kura pahrspreiduschki lahdi foki buhtu sperami, lai glahbtu f. Tauschu no teefas un foda.

— Tautas weetneekem atkal preeprahschot naudu kara spehta paleelinahšanai.

— Ahschafenburgā (Wawarjā), la telegrafs sijnaja, lahda spi- schku fabrika notila leels sprahdweens (eksplozija), kuresch bija til stipes, la wisa fabrikas galwenā ehla tika uspirta gahsa, pee kam nositi wairaf besmit strahdneeki un turumā at- rodoschees zilweki.

— Par Winas Majestates Keisareenes Aleksandras Feodorownas dsimtenes pilsehtu Darmstadti, atronam lait- raskā „Nowoje Wremja“ jefoschas zefojuma atminas: „Muhfu jaunās Keisareenes schuhputa weeta, Winas brahla, Hešenes leelherzoga Ernsta Ludwiga gahwas pilsehta, ir la sawa ahreja iskata, ta ari wispahrigi sawa buhwes weida jitam Wahju pilsehtam lihdsiga: us reis juhti, la ta ir mafa Wahju pilsehtina. Tadeht Kreewu zefofajam usnahl wehl jo wairat la la brihnumis, la schis masas herzoga walstinas jentrs, ar tilai 62,000 eedshwotajiem ir sa- sneehsis til augstu palahpeenu labas rihzibas, flaituma, tihribas un kahrtibas sijnā. — meerigas, lufas, waretu teikt eedshimuschas kahrtibas! Bes schaubam mehš redsam gadu- simtenu wezas kulturas auglus. Wahzijas maso patlah- wigo walstinu seiwischā dshwe ir bijuse sawa sijnā no swhetibas, jo tad 1870. gada wisas schis walstinas sa- weenojas leela topeja walsti, tad stipra kite apwehra stiprus afmehus un ta warea zeltes us reis warena leelwalstis. — No dabreem un lotu salumeem afehnota un apshirsinata, no mesehem wisaplahrt eeslehgta, Darmstadte ir waheda pilna sijnā neween flaita, bet ari wesehiga pilsehta. Plato eelu un prospakta malās, kuras maf pa masam isstahsch wezas, schaurās, druhmās widus laiku eelinās, pazelas flaiti un krahšoni nami. Us lautumeem atronam daschus flaitus peemineklus. Bet ar seiwischku wehribu un pat aishustinatu fredi apshbo kahrtis Kreewijas pawalstneeks muhfu Keisareenes mahtes peemineklis us tureenes Kofchu salna. Peemineklis ir no balta marmora un rahda mirschko leelherzogeni Alst lihds ar wina blakam gulofcho maso meitinu Mariju. Wispahri walda schini pilsehta preefsch- sijniga tihriba, ta apmeerinofschā tihriba, kura norahda, la us eedshwotaju paschu kahrtibas mihleschanu, ta ari us wisu eestahschu seknigu un saphrahtigu rihstoschanos. Ta, peemehram, man tur uslurotees usnahja leels leetus, kas pabarjija eklam ne masumu saudejuma. Es wehlat nemas newareju nobrihneetes, redsedams la knapi triju stundu laika wihes pehdas, lo wehra atshahjuse, bija la slajuit noslanjitas. — Weidsot augschā minetas zefojuma eespaiddos lasam: Un tas wihš noteel pilsehta, kur tilai 62,000 e- dshwotaji. No Darmstadtes man ughlabahjuschees atminā wihskatees eespaiddi un es tizu, la ahsemeš dshwojoschee Kreewijas pawalstneeki no sawas freds wehleschāns dshbi, arween jo beeschakti apmellēs Darmstadti, Keisareenes dsim- tenes weetu, scho no meerigas attihstibas un wesehigas kulturas pilbiti Hešenes gahwas pilsehtu.“

Swedrijas gahwas pilsehta Stokholmā 1897. gada majā isrihtos ruhpeezibas un mahllas islahbi, pee kuras Wisanglakti atfauts pedalitees ari Kreewijai. Peeteil- schāns Kreewijas pawalstneekem eesneehsama lihds 1897. g. 15. februaru tirdneezibas un manufakturu departamenta Peterburgā.

Anglija. Anglijā, la telegrafs sijnā, 5. bezembri, pulstien puzej sefchōs no rihba, wairaf siundas no weetas — sinams ar pahrtraulumeem — manita semes trihjeschana.

— Indija taudis aish bada weetweetam sazewahlfuchi dumpi. Goas agabalā eedshwotaji usbruka renteji, kuru islawija un tad aishdshinaja. Pret nemeerneekem isshutiti 600 saldati, kuri bumpinekus preepreeuschki behgt. Wada pawadonis — mehris Bombeja prasot dauds upuru. Bahri par 1500 jau nomiruschki ar mehri. Eedshwotajus pahrnehmuschas breešnigas isbailes. 200,000 zilweku aish bailem no mehra jau atshahjuschi Bombesas pilsehtu. Weegli eedomatees postu un nelahrtibas, lo behgdams rada tahs til miligs kauschu pulks.

Spanija. Gawiles, lahdas Spanija sazewla sijnā par galwenā Kubas dumpineeku wahona generata Mazeo nonahweschānu, aplufuschas. Zeribas, lahdas schi mehšis rahbija Spanceeschōs, nepeepilbas. Karšč Kubas sala no dumpineeku puses teel tapat firdigi turpinats, la lihds schin. Ta tad Spanceeschēem ari neatleel nelas jits, la waj nu ispidit dumpineeku prasibas waj turpinat, la leelas, bes- feltmigo jihu. Ari is Filipinu salam nahl behdigas sijnas. Dumpis isplattiees pa wifam Filipinu salam. Spanceesch saldati salauti un peespeetri atlahptees us Manilu. Kapitā, la telegrafs sijnā, sapuljejuschees lahdi 50,000 dumpineeki.

Turcija. Konstantinopolē saganba, la lihds ar Kreewu wehšineela Rehdowa atpahalgreeschānos tiks spērti nopeetni foki nelahrtibu nowehschānas deht. Sultans ehot stipri ustraukts. Rūpat wina ušdewumā fastahdot walstis cenah- tumu un isdewumu budschetu — pirmo reis Turcijā. — kur wisu ministriju ušdewumi pa 15 procentem pamasinati, eerednu augstahs algas pa 7 procentem pamasinatas u. t. t. Kara ministrim ari doschot par 18 milj. franku (apm. 6 1/2 milj. rbl.) mahal. Bet tomehr wehl saganidams kreetns istruhlums.

Seemel - Amerikas Saweenotās Walsis. Darlingtonas dshlshjela beedriba nolehmusi isdot weenas awisi, kura dshlshjela wizeend tiks salista un drulata. Preefsch awises teel buhweti seiwischki wagoni; weenā wa- gonā buhs redahzija, otrs strahdas burtilschki un trešah buhs drulatawa. Telegramas un jaunatas sijnas dabus latra stahjā no reportereem, kuri atrahdisees latra pilsehtā.

Kwihite.

Derigu grahmatu Aghahbaschanas Nodajai eemafkaja: Pa 1 rbl.: R. Sidus Weetalwa, D. Apis Wolteraja, D. Smeestinsch Riga, R. Wanags Keshkrewija, Sternbergs Raskanga, I. Grund- mans Keepaja, J. Jermans Riga, P. Kalninsch Bihrawā 3 r. — Zaur „Balt. Wehln.“ sp.: Wihlendergs Krimuda, A. Seestinsch Peterburgā, R. Seestinsch Jde Wihdramahschā. — Zaur Hoffmana sagu: W. Lawis Riga, R. Struhje Riga, A. Dombrowskijs Riga, R. Walobas Riga, M. Kureis Riga, R. Tupinsch Riga, J. Wergis Palkul, A.

Wofaris Riga, M. Sprogis Krišburgā 2 r., Dahwis Riga, J. Lauma Ahschil, G. Holleims Jelgawā, J. Bols Riga, P. Petals Riga, J. Tschwints Ritarē, Jertons Weitena, R. Kerums Riga, Par 1894. g.: P. Kalninsch Bihrawā, R. Sternbergs Raskanga, I. Grundmans Keepaja, M. Weedris Smahred. — Par 1895. g.: R. Sidus Weetalwa, R. Kalninsch Bihrawā, R. Sternbergs Raskanga, I. Grundmans Keepaja, J. Tschwints Ritarē. — Kopā 40 rbl. Beedru sijnatajs: P. Bihrutis.

Tirgus sijnas.

Riga, 9. bezembri 1896. g.

Rijas labības tirgus sijnollis lufis. Weprahsijumi no ad- semem tureenes seemas swhetku deht, kuri pehz pagta deenam eesahftees, mahinajas. Peeweeumū pa dshlshjezem us Rigu loti mafi. Lais ap- metees aushlaks. Il tahku reesams, tad jahra wehl brijhwa no leelas un lugi war meerigi brautt sawu rēti. Ari ahsemeš labības tirgus sijnollis palijis lufaks, bet tomehr wispahri zer, la pehz swhetieem un jauna gada tani atkal rafees wairaf dshwibas un jenas palis sijnografas waj dabusmah jefers. Gemešis tahbal parahbiba buhtu bijis pateki dešgan. Par Argentinas labības rashu nenahl nekahdas labās sijnas. Argentina wisahj schogad heb parahschit nahlfochā gaba fahlumā un wispahri nahlfochā gada neishwedischot wairaf labības neta pehri, bet gan dshlat mahat. Sinas is Indijas un Australijas ari wehl arween nahl siltas. Indija plofas bards un mehris. La Anglu awise „Standard“ sijnā, tad wawitonis „Komus“ Wujorkā eemot mahsa (kufurusa, kuru kweeschku) lahbinu preefsch Indijas baba re- tejeem. Tas ehot pirmahs gahjums, kur no Seemel-Amerikas us Inoju wehot mahsa. Indija, la sijnams, pate ihgabus leela mehra sijnoda labitu. Labības krahjumi Seemel-Amerikas Saweenotās Walsis ari ne-efet leeli. La telegrafs sijnā, tad „rebfamee“ kweeschku krahjumi tur schimbrischam ehot til 54,284,000 bushetu (ap 27 milj. pudu) leeli pret 76,835,000 busheteem tani pat laiti gadu agrar un 88,173,000 busheteem 1894. gada. Anglijā schinis deenās leela agabalā manija pahstiru semes trihjeschānu. Rahds semes trihjeschānā wihlās wihlās 30 jefunes. Gultas jahla leelat, burwis atdaritees, pulstieni swanti, trauki flant, stegeli teikt no jumteem, ehlas scholobites un sagust. Birminghamā tahdat bahnitaj agahjas ternis. Rahba seemeete aish isbailem dabuja galu. Wairaf neta sijnū pilsehtās un zemās semes trihjeschāna atshahja leelata waj mosata mehra sawas posta pehdas. Anglijā lais wihst flapsch un leetinis. Labības tirgus wihwairaf peeprafā labus alus weeschus, par tureeni ari mahsa labu zenu; Aht- talas meeschu sortes maf teel peeprafitas; kweeschu tirgus palijis drufu lufaks. Tas pats salams ari par awlu tirgu. Franrijas tirgi ari lufi, neishmetot Barises labības tirgu, kur pehbgi tal bija nomanams tahds la zenu sijnografums. Ungarijā seemas sehja apmeerinofschā sijnollis, lai gan weetam tai bija laitejuschki tufaini; Austrijā seemajus apseki pabeesja sijnega labra, kura tos labi aishfarga pret negajiu un aushumu. Rumanija tas tāpat. Turcijā weetam bija leeli pluhbi. Iestības pilsehtā un tas aplahrtne tee pa- darija leelu postu. Pluhbi ihsehlas zaur leetus gabieentem un spehu sijnega lufchānu Schardaga un Salawara salajās. Iestiba bija gluhki sem uhdens. Wairaf par 1000 nameem fabrika un pahet par 5000 personam paliba bes pajumta. — Italija un Spanija lausi flahwet labi. — Riga labības jenas schimbrischam schahdas:

- Rudsi, Kreewu,** us 120 mahrijnu pamata mafsa 58—59 lap. pudā. Tendenge: lufsa.
- Kweeschki,** 123—128 mahrijnu sijnagi Kreewu kweeschki mafsa 86—88 lap. pudā; 125—128 mahrijnu sijnagi Kureemes kweeschki mafsa 83—86 lap. pudā. Tendenge: lufsa.
- Meeschki,** sefshantaju, us 100 mahrijnu pamata mafsa 65—66 lap. pudā; Kreewu meeschki mafsa 63—66 lap. pudā; Kureemes 105 lihds 110 mahrij. fm. meeschōs dod 58—63 lap. pudā.
- Winas.** Labās gahsas aušas mafsa 60—69 lap. pudā; schah- wetas aušas mafsa 57—59 lap. pudā; Barjinas un Winas-Dejgas aušas mafsa 58—60 lap. pudā. Tendenge: —
- Linschklas.** Stepu sehlās us 87 1/2 proz. pamata mafsa 96 lap. pudā; parahs brahja sehlās mafsa 92 lap. pudā. Tendenge: lufsa.
- Linschflu ehlas ranschi,** sejeenes, mafsa 74—75 lap. pudā. Kreewu linschflu ehlas ranschi mafsa 72—76 lap. pudā.
- Saules puku (saulgreeschu) sehllas ranschi** mafsa 66—76 lap. pudā.
- Sirni** mafsa 66—68 lap. pudā.
- Supas** mafsa — lap. pudā.
- Klijas** pehri par 46—50 lap. pudā.
- Kanepes** mafsa 104 lap. pudā.
- Kanepaji.** Jenas sijnaras.
- Sini.** Jenas sijnaras. Jhsti labās linds par R (risti) un X R X (jalec risti) dod 41—43 rbl. birlawā; par Z K (jinh) un X HD X (Bernawas „hofdreibanti“) mafsa 37—38 1/2 rbl. birlawā; par S P K (superior pihlfroni) un S F P HD mafsa 31—34 1/2 rbl. birlawā; par P K (pihlfroni) un F P HD (smaltee pihlshofdreibanti) mafsa 26—28 rbl. birlawā; par P W (pihlshofdreibanti) mafsa 21—23 1/2 rbl. birlawā; par W (wrahfi) un HD (hofdreibanti) dod 19—21 rbl. birlawā; par D (dreibanti) un L D mafsa 13—18 rbl. birlawā un par D W (dreibantbrahfi) un L D W dod 12—14 rbl. birlawā.

Pahrtklas jenas Riga:

lap.	lap.
Sweests, mahrijnā . . . . . 26—30	Sijpoli, stopā . . . . . 5—6
Galda sweests, mahrij. . . . . 30—35	Wibus, schubnas waj
Zuhlas gata, podā . . . . . 170—200	teginats, mahrijnā . . . . . 30—35
Wehrscha gata, mahrij. . . . . 6—14	Reests, stopā . . . . . 10—15
Schahweta aitas gata, mahrijnā . . . . . 8—10	Weschu putrami, stopā . . . . . 7—10
Swaiga aitas gata, mahrijnā . . . . . 6—9	Sirni, stopā . . . . . 7—12
Tea gata, mahrijnā . . . . . 7—15	Kalteti zigoriari, stopā . . . . . 5—6
Schahwets fahlnis, m. . . . . 14—17	Kurs, kweeschku bishdeleti 3
Schahw. spehs, mahrij. . . . . 14—17	Abdoli, pudra . . . . . 300—700
Saki, gabalā . . . . . 70—100	Pumberri, garnija . . . . . —
Weschu gata, mahrij. . . . . 15—20	Brufhles, stopā . . . . . —
Stirnas, gabalā . . . . . 600—800	Pluhmes, stopā . . . . . —
Witas, gabalā . . . . . 50—80	Schermahschu (pihlshofschu) . . . . . —
Bahli, pudra . . . . . 60—89	ogas, stopā . . . . . —
Pihles, gabalā . . . . . 60—85	Dschwenu ogas, stopā 7
Sofis, gabalā . . . . . 100—200	Weberju ogas, stopā . . . . . —
Kalluhni, gabalā . . . . . 250—300	Schnes, biobina . . . . . 10—14
Febes, pahrs . . . . . 60—70	Stahbi lahposti, stopā . . . . . 7—8
Wetni, gabalā . . . . . 100—120	Kahpostu galwimas, 100 . . . . . —
Teetri, pahrs . . . . . 120—150	Lafis, schahwets, mahrij. . . . . —
Kartupeh, pudra . . . . . 70—80	Kahis, swaigs, mahrij. . . . . —
Rahli, pudra 75	Swaigas renges, 100 . . . . . 20—30
Burhani, pudra 65	Schahwets renges, 100 . . . . . 30—40
Burki, 100 . . . . . —	Sutini, lahla . . . . . 90—120
Salds peens, stopā . . . . . 7—8	Wreitini, lahla . . . . . 4—6
Weds peens, stopā 10	Ahdalas (Wolgas u. t. i.) mahrij. . . . . 12—14
Rupinats peens, stopā 10	Sandarti, plawšchi, tarpes (Wolgas) mahrij. . . . . 15—18
Salds trehjums, stopā . . . . . 20—26	Ahdalas (weetejās) mrij. . . . . 12—15
Stahbs trehjums, stopā 49—50	Weschki, lahla . . . . . —
Dlas, fahla . . . . . 130—140	

Keepaja.

Rudsi us 120 mahrijnu pamata mafsa 58—59 lap. pudā. Ten- denge: lufsa.

Kweeschki (pubri) mafsa 83—89 lap. pudā.

Meeschki mafsa 60—65 lap. pudā. Tendenge: sijnara.

Winas. Labās gahsas aušas mafsa 65—70 lap. pudā; Kure- emes aušas mafsa 59—64 lap. pudā; Kurlas, Karlowas, Jejezas- Ljwnas, Delas, Kšewas un Barjinas aušas mafsa 59—68 lap. pudā. Welnaušas (15 proz.) mafsa 62 lap. pudā. Tendenge: lufsa.

Linschklas. 7 mehri kweeschu sehllas mafsa 93 lap.; 7 mehri Kreewu sehllu mafsa 94 lap.; 7 mehri steju sehllu mafsa 95 lap.; 6 mehri sehllu mafsa — lap. Tendenge: lufsa.

Grifi us 100 mahrij. pamata mafsa 70—71 lap. pudā.

Sirni mafsa 63—65 lap. pudā. Tendenge: lufsa.

Saules puku (saulgreeschu) sehllas mafsa 73—75 lap. pudā.

Kanepes mafsa 102—104 lap. pudā. Tendenge: lufsa.

Kanepaji mafsa 56—57 lap. pudā.

Klijas. Wujas klijas mafsa 57—63 lap. pudā; wihdjas klijas mafsa 52—56 lap. pudā un smaltas klijas mafsa 60 lap. pudā. Tendenge: lufsa.

Telefons Nr. 551.

Telefons Nr. 551.

Rīgas Latv. Amatn. Pal. beedr.

Kraščanas un Aisdoščanas kafes bilanze

nowembra beidsamajā deenā 1896. g.

1414 beedri. — Droščības kapitāls 110,288 rubl. 31 kap. — (Elisabeteš celā Nr. 16.)

Aktīwā:	Rbl. R.	Pašīwā:	Rbl. R.
Rīslu aisdewumu reščins . . .	971,273 94	Samata kapitāla reščins . . .	10,000 —
Aisdewumu reščins pret galw.	85,952 75	Rešewas kapitāla reščins . . .	40,798 20
Samata kapitāls walstis bankā	10,141 60	Darīščanu kapitāla reščins . . .	59,490 01
Kafes reščins (šaidrā naudā)	6,829 62	Noguldījumu reščins . . .	1,047,871 02
Inwentara reščins . . .	3,929 31	Darščadu eņehmumu reščins	109,793 72
Ītās bankās uš telošča reščina	64,000 —	Prozentu reščins . . .	50,620 78
Darščadu aisdewumu reščins	50,969 44	Dividenda reščins . . .	9,775 54
Wehrtspapiru reščins . . .	8,143 87	Pahrejšošas reščins . . .	2,180 09
Algu reščins . . .	4,695 —	Kaščīščanas reščins . . .	1,694 77
Šīhu aisdewumu reščins . . .	3,321 64		
Imobilīju reščins . . .	122,966 86		
	Rbl. 1,332,224 03		Rbl. 1,332,224 03

Kafe malkā par noguldījumeem 5—5½% par gadu; par aisdewumeem nem 7% par gadu; pret droščiem wehrtspapireem 1% masal.

Kafes darba laiks ir latru deenu no pulstī 10 līdz 3 peņš pusē, īsaemot nedēlas swebtdeenas, basnījas un walstīšwehrtus. Aisdewumu pēprastījums, tūrē līhš pulstī 12 preešč pusē. pē darba wedeja pēteikti, tai pašā deenā īpīlba.

Wīšī noguldījumi un eemalščajumi ščaj kafē atswabinati no krona procentu nodokļeem.

Rigā, deembra 1. d. 1896. g. Direkčija. — Remīščas komisija.

Rīgas Hipoteku beedribas

noreščins

beidsamajā nowembri 1896. g.

Debitori:		Kreditori:	
Rbl. R.	Rbl. R.	Rbl. R.	Rbl. R.
Imobilījas	14,205,000 —	Rīslu šīmes pēņš tūrē	11,202,300 —
Ģeaisē malsajumi . . .	22,897 63	Rīslu šīmju īlāiščanas rešewas fonds . . .	2,973 76
Cepīltas imobilījas . . .	399,869 63	Cepīrtu imobilīju rīslu šīmju parās . . .	190,100 —
Īlāiščas rīslu šīmes . . .	28,299 50	Delbeščanas fonds . . .	4,586,338 16
Beedribas nams . . .	130,000 —	Aisdewumi pr. pahriwald . . .	31,705 30
Darščadi konti . . .	3,192 64	Rešewas fonds . . .	696,950 60
Kafes konti . . .	21,741 10	Pagaibu procenti . . .	11,268 83
Ingroščajījas malsajumi	702 93	Īlosetas rīslu šīmes . . .	157,500 —
Atšarējšošēes malsaj.	184,709 22	Wirtu imobilīju pahriwald . . .	7,728 52
Rīslu šīmju īsgatawofē.	1,019 —	Rīslu šīmju procenti . . .	387,494 —
Ušēitās rīslu šīmes . . .	279,600 —	Dividendu konti . . .	1,289 70
Wehrtspapiri . . .	1,922,409 59	Wīščio konti . . .	1,449 78
Šīhu konti pē daršč. bank.	30,000 —		
Kuponi apreščina . . .	6,047 50		
Rentu konti . . .	35,307 06		
Kuponu nodokli . . .	5,131 43		
Wentreīščas eemalščas	827 —		
Mājas pahriwalde . . .	344 42		
	17,277,098 65		17,277,098 65

Direkčija.

Rīgas Kraščanas u. Aisdoščanas beedribas

(celā Remas celā Nr. 30.)

Bilanze

30. nowembri 1896. g.

Aktīwā:	Rbl. R.	Pašīwā:	Rbl. R.
Aisdewumu konti . . .	882,249 04	Rešewas kapitāla konti	10,185 95
Rešewas kapitāla wehrtspapiru konti . . .	9,373 11	Beedru dalības konti . . .	66,195 92
Inwentara konti . . .	815 45	Noguldījumu konti . . .	283,710 53
Šīhu aisdewumu konti . . .	1,149 09	Krašč. noguld. konti . . .	61,428 44
Algu konti . . .	4,288 —	Augļu konti . . .	22,638 55
Kafes konti . . .	4,575 15	Dividendu konti . . .	83 85
Tel. rešč. ģitās bankās	30,021 02	Pahrejšošas konti . . .	656 35
Darščadu aisdew. konti	4,626 89	Darščadu eņehmumu k.	2,007 69
Imobilīju konti . . .	—	Krona nodokļu konti . . .	—
Wehrtspapiru konti . . .	9,809 53		
	446,907 28		446,907 28

Beedriba malkā: par noguldījumeem no 5 līdz 5½% augstus gadā un nem; par aisdewumeem pret wehrtspapireem 6%, pret obligacijam 7% un pret galwojumeem 8% augstus gadā.

Beedribas darīščanas īdara latru deenu, īsnemot swebtdeenas un swebhtu deenas, no pulstī 10 līdz 2 deenā.

Wīšī noguldījumi un eemalščajumi ščaj beedribā ir atswabinati no krona nodokļeem.

Walde.

Widsemes Ģawstarpīgās Kreditbeedr.

(Rigā, Rīgas Latwešču Beedribas namā.)

Bilanze

30. nowembri 1896. g.

Debet.		Kredit.	
Rbl. R.	Rbl. R.	Rbl. R.	Rbl. R.
Kafes konti . . .	17,746 96	Rīžības kapitāla konti	140,360 —
Dīkonteti wēščeti . . .	194,792 54	II. Rīg. Kr.-Wīd. beedr.	
Aisdewumi pret rīslam	1,044,630 63	beedru dalības konti . . .	6,486 79
Aisdewumi pret galw.	116,214 72	Rešewas kapitāla konti	21,253 17
Šīhu konti Rigas	—	Noguldījumu konti . . .	1,121,806 72
Wīščas bankā . . .	4,680 —	Šīhu konti . . .	23,837 01
Wehrtspapiru konti . . .	21,314 75	Augļu augļu konti . . .	14,101 97
Wehrtspapiri deponēti no	—	Šīhu adepēt-konti Rīg.	—
Šīhu a-depēt Rīg.	—	Wīščas bankā . . .	—
Wīščas Bankā . . .	1,029 —	Darščadi aisdewumi . . .	12,994 31
Darščadu aisdewumu konti	18,707 29	Aisdewumu rentes . . .	80,243 31
Darščadi debitori . . .	272 28	Pahrejšošas sumas . . .	35,327 31
Inwentara konti . . .	1,430 60	Wehrtspapiru rentes . . .	611 52
Noguldījumu rentes . . .	36,242 84	Nodokļu konti: 5 proz. nodoklis uš noguld. rent.	39 50
	1,457,061 61		1,457,061 61

Beedru garantījas kapitāls . . . 1,263,240 rbl. — tp. Walde.

Lanolina raschojumus,

kas pagatawoti šchahdās formās, tā: seepes, krems, pomades, brikantine, puders un lanolina peens.

Glizerina seepes, toaletes seepes un medizīniskas seepes.

Kelnes uhdēni (odkolonju) un puku smaršču ekstraktus, pomades, matu eļas, brikantini, matu audbeščanas uhdēni, toaletes etiķi, Fokū šķūju (koniferu) smaršču, puderi, sobu tīrīščanas lihdeščlus, fšaituma (kosmetiķus) pagatawojumus un fwehpinasčanas lihdeščlus, tā arī leelā īwehlē

seemaswehtku un krona lukuru šwežites,

pagatawotas no searīna, parafīna un waska pēdāwā

H. A. Briegers,

seepju un parfimeriju fabrika.

Noliktawas: Stabu celā Nr. 10 un Grehzneeku (Sinderu) celā Nr. 2.

G. A. Schweinfurth'a

1818, Rigā,

wīhnu tirgotawa,

rabtuscha laukumā, pašcha namā,

peedāwā

Kreewu un ahrsēmju wīhnus, šchampanjus, līķerus, konjaku, rumu, araku, porteru, A. Le Coq, Londonā, original-pildījuma u. t. t.

Apdroščina pret amortīzāciju

pirmo un otro,

tā arī muischneeku agrar-premtīju aīšehmumus.

Rīgas komerz-bankas šaru kantoris, senat

C. S. Salzmann.

Galda wīhnu 35 kap. par pudeli,
 Besarabijas wīhnu 40 kap. par pudeli,
 Skoplinskoje 45 kap. par pudeli,
 portwīhnu, madeira, šcheri, muskat,
 šahlot pudeli no 65 kap.,
 otščiščtschennoje 75 kap. par stopu, wīfadus
 šchnabus, rumu, konjaku un araku
 peedāwā

Karlis Jansen,

wīhnu tirgotawa,
 Rigā, Schukhnu celā Nr. 11.

Seemas fwehtku eepīrkumeem

eeteizam muhju leelo wīfadu

lampu spezial-magasīnu.

Saur to, tā mums pašchem ir šawafabrika, kas tīl šīmejas uš labām lampam, latrā konkurenzē esam nepahrspešjami.

Zenas wīlehtakās.

Seemas fwehtku īstahde.

Kuntze & Co., Rigā.

Teatra bulwari Nr. 11, pēc lauwam.

Firma 1857 gegründet.

peedāwā:
 šelta, šudraba, nīkela, melns

pulstēnus,

raīnas leelas, galdā un seenas pulstēnus, polīfonus, simfonīumus, arīstonus u. t. t.

Rīga

Joh. G. Kundt,

pulstēnu tīstīšanu wehrtar,

Krahli Kamarin,

Rigā,

apteeka pretšču, ķīmīkalīju un krašču pretšču noliktawa, leelumā un masumā.

Anilīna kraščas.

Krašču koki, malki un wīhleti.

Krašču koku ekstrakti.

Mahldeņu kraščas.

Ķīmīkalījas

papīra, rīlta, seepju un fīstīhlu šabīlām.

Ķīmīkalījas

fotografīsteem un medīzīnīsteem nolūsteem.

Ģterīskas eļlas.

Sautšmarščoščas eņenzs.

Toaletes seepes

u. t. t.

Original-Notthmana schujmaschinas.

Original-Notthmana schujmaschinas teel isgatamotas bagatigatajā isvešlē mahitūbas un rūpnēezibas nolūsteem. Wini pabrātums par zītām maschinām ir nesalīdzināms un Original-Notthmana schujmaschinas seviski labi noder wīseem šaimnēezībā neperecešameem, daubspūgeem schujameem darbeem, — tā weentabrēseem wihlejeem, tā mahtlīgeem isšuwumeem. Original-Notthmana schujmaschinas ir weenīgās klūfās un weeglas eesčasas sīnā pee wīsgrejnā isstrādājuma.

Pilnīgā galwoschana. Peenehmīgi malkājumu noteikumi. Mahziba schubšchān ar wīseem aparateem un mahtflās isšubšchān par brihwu.

Behweru eelā Nr. 21, **E. Sagowsky, Rigā,** Behweru eelā Nr. 21.

Adamās maschinas. Benu rabditaji par wolti. Diwriteni.

„Austruma“ prospekts.

1897. gadam.

Pagabūšāo gabu „Austrums“ war peeslāitit pee saweem labāfajem. Wīfai grūts winam bija 1895. gads, un daubi bija to katweešā, las schābūjās, waj „Austrums“ māj wairē spēš pasāhwet, kalah aci abonentu flāits bija mājināees. Bet labrtigi iškweina mehnešā pirmās deenas ismahldeams, „Austrums“ peerabūja, tā wīfā ir spēhīgs dšhwet, wīfā ceman-toja no jaiņa mālā malās uštrībū, wēt un jauni draugi pulkējās ap wīnu jo leelā flāitā, tā tā tagas, gada beigās, ganbrīh wīh schān gada deatātee ešmāplāri ispadoti un dbrīh ween pilnīgi apturēti. Par to mums no wīfās sirds jāpāezājas; schi parābūba bod mums preeh un spēhū isstrādāt jo projām ar māhītibū, bej apnīkuma. Wīspāreja mums parādītā atsiniba mūs pabrēzina, tā wāhtschāis gads „Austrumam“ buh atal jo labs.

Wēnā sīnā dāhū no mūshū lastājēem nāv jutūschēes apmerināti; Wīdenbrūchā romāns „Mahjas dwechēle“ wīneem bijis par garu un par psihologisku. Atshīlāmees, tā schis romāns weechām par garu preehē, wechēschān, un talas, arī ešam tā eerhlojūschēes, tā garī schāhī turpmā weenehē nobelgēes libh pūgāda beigām. Wīspāreja iškweenu pūsgabū mehīnāhīnī nēschāt par sēwī, lai iškweenu garām buhtu diwi pilnīgi patshāwīgi sehjumi.

Stuhrgalwiba un posts.

Romāns no W. f. Polenza.

Sewīschī peewīlīgās jās stāhū jaur tā, tā tad, lai gan is Wāhū wālpas tūlēt, tā lasās, it tā tā notikumi buhtu smēti is mūshū pašū dšhwēs. Autors loti labi teho dšhwī tiklā pilschā, tā us lauteem rahda, tā Schīhī seumeetās isshūz m. t. n. Schūn wāhēezināti, tā schis romāns apmerinās iškweenu no mūshū lastājēem, lai tas ušstādītu arī nēhū is leelās prasības.

Originalstāhū un tehojumu is mūshū dšhwēs mums leela iswele pee rofās. Peeminam te schābūz:

Sem nedarbu sloga. Stāhū is mājshīschūschū dšhwēs no Weerēschā.

Sādshīwees ehūā. Kōshāhī no Eerechā.

Waj nu šarām isshūhī! Stāhū is lauwīneku dšhwēs no Weerēschā.

Pāschū mahjās. Līhū un flāti no Wīlūā.

Skolotāis Kadīfī. No K. Kālnīnā („Ehwa draugu“ un „Dšwalnēschū mahītāja“ šarāhītāja).

Tās sīhūes to rahda. No Wāld. Teitmanā.

Arī Jānwēntu Jāhūis (Aphīchū Wehlābe) nosolījees, tā wīfā mūs jāunājā gādā neaishīrīschot, un tā schi zēnītā rāhīneka rāhījūmī lastājēem seviski mīhī, tas wīspāhū jaur sīnām.

Bes tam latā nūmūā pānēschūm pā interešantām schāhīnām no eewehrojameem zītāntu rāhīneceem, pee tam wīstīm eewehrosim pehējā tālā ismahlūschū rāhīnās. Us interešanteem māsāteem schāhīneem turpmā grehīnī leelū wehribū.

Dsejas nodatāi ishrauhsīnī weenēhē loščālos dšhās sehīnās, hīl par no pašū, tā arī jītu tautu rāhīneceem; no mūshū dšhīneceem pēdāhīeees Jānwēschī, Swāhūgū Ewārds, Wāldīs u. t. n.

Tāhds buh „Austrums“ nahloščā gādā tā literāhīstī lastāhīstī.

Bes arī interešantu sīnīstū rāhīnū mums netrūhī; no schēem te peeminam:

Jāunlāitū apgāishochānās līdshēhī. Sīnāhīstī apzerejums.

Wēchū un preehēschū jēhī tā tālā gēhīschānās eemēstī. No J. Wīntlerā.

Isghīhībā tā galwēnā rūpnēezības un tīrēschības wechānā. No K. Wāltērā. Apstrādājums pehī prof. Alābēnī J. Jānšūlā.

War bakterījam. No Dr. J. Alshānā.

No šāhda swarā... (text continues with various notices and advertisements)

No šēem rāhīteem ween jaur redsām, tā nahloščā gādā „Austruma“ faturs buh bagāts un daubspūhīgs. Bet ša-protams, tā tas, las te minēt, nāv wehī wīf. Augšēee rāhī, pā leelāhī dāhū, nahls jaur pirmājā pūgādā hājā. Programa mums ir loti plašā, līhīstrādneeku, tēctnu prateju un rāhīneku, it daubi, talas mums eepēhām gādāt šatūra sīnā par pilnībū un daubspūhībū. Wehē zēntīnees, lai „Austruma“ atspogulētos mūshū laiku dšhwē spīlgti un patehī, mehē ešam dšhwīschū un dšhwīschūm weenēhē wehī jo wairā šawām laitam līhī rāhīes un bīdēs. Tas ir iškweina mehnešāhīstā uš-derūms, un tas šchū ušderūmū nefarot, tas nevar zeret us tautas pēchīschānū.

Sewīschī mīhā mums pašū sēwī, pašū laubīs, un tos weenēhē arī pirmā labrā eewehrosim. Tā peem. nah-loščā gādā Jelgawā buhšchot trīs isshābēs (mahīrūpnēezības, bīschopības un dāhīnēezības); jēschim, tā tur buh daubi las, no tā wārē to mahītees, un par to tad nelawēmees sīnā ar šawēem lastājēem. Un tā wehī. Bet wehīschim šawū ušmanībū arī us abriemeem. Tur tagad mālā malās leela lūstība — Amerīkā, Rūšā, Aphīnās, Eeīstā u. t. n. Šaprotams, tā lastājām ir intereš, dabūt no turcees bīdēs un tehojūmū, un schis wīna wehleschānās mehē pūbshīmees apmerināt.

Jo projām mehē nelawēdamees pašnēegim weenēhē referāts par jāunāteem pehījūmeem un atradumeem. Isphāhī dābas sīnās pehējā tālā šper mīhīgus šotus us preehū, un mehē glūhī labī šaprotām, tā neweens isghīhītots lastājās negrīb te palīhī pašā!

Jo sīhī mūshū pūbshī teel ušmēnti wehīstīrīstī rāhī, un tas ir glūhī pāreīhī, jo wīslabāhī wehīstūrē mehē waram mahītees isphīhīt labū no šawā, pāreīhī no nepareīhī. Schīm aredam mums ir tēctnī līhīstrādneehī.

Wēhī programās pānēschūm wehī rāhīnās par šawīnāhīneezībū, sehīschopībū, rūpnēezībū, kīrēschēezībū, wehīschības loščānū un audshīnāschānū, isshāwēschūm no jāunā ismahlūschū swāhīgus sīnūmūs un dohīm padomū teelēetās šawēem zēn. abonentēem, nodarshīmees ar walobās ar kritīlās jāunājūmeem un sehīschū mūshū rāhīneezībū, pānēschūm pāhīpreechūmū par jāunām parāhībam wīspāreja literatūrā, bet seviski katweešā rāhīneezībā, dohīm bīschāhīstās sīnās par eewehrojameem wīhēem, līhī ar to gīhmetneem, eewehrosim šarī un mahtflās un pēegreīhīm wīschēlāto wehribū šahīwēt, pāhīrūmādām arweenu wīfās no-titūmūs, šas pēlnā wīspāreju intereš, īnēmētī polīhī.

Par eewehrojameem notīumeem pānēschūm glīhīas bīdēs un sīnīschēem rāhīteem dohīm sīhējūmūs tešā, ja tāhī labālas šaprašānās beht buhtu wājādshī.

Sīhūmū nodalā, šurā atbrāhī wīspāreju pēchīschānū, eewehrosim sīhātās rāhīnās pehī augšējās programās, tā arī nopectnī pēchīschūm pāhīstīto nodalū, šurā dohīm atbīdēs us eesuhīteem jāunājūmeem abrihēezībā, teelēetās, laul- un mahī-šaimnēezībā un sehēschūm roščābēes.

Beigās lai wehī isšalam šawēem draugeem un labwehēem, tā gradmatū pārdēwejeem, zēn. mahītājēem, skolotājēem, pagāhīa wezāteem, sčhīwēreem u. t. n., lūhūmū, lai tee buhtu hīl šāpni un peenēntu aboneščānū no teem šawās brāhēem, šurēem tā grūhātī šdāwām.

Kā isphāhū bešmāfās peelīkumū dohīm 1897. gada abonentem līhī apmēbrām 12 drūhlofnes bečo, flāwēno, no frānščū atadēmīšās gādāhōto

Schorscha Onē romānū „Auda un mīhlestība“ („Sergius Panin“).

„Austrums“ mālā ar peesuhīschānū pā pašū jeb Rīgā mahjās:

par 1 gabu	3 rēl. — kap.
1/2	1 — 50 "
3 mehnešāteem	— 75 "
1 burhīzū ešpēhījā un gradmatū pārdēwātās	— 30 "
1 gabu us abriemeem	— 4 "

Par adrešes mainū jāmaksā 10 kap.

Sludinājumi mālā weena trīshēlejiā sīhū rāhīnū rīndīnā 10 kap.

Pastellejūmūs peenēnt: Rīgā, māsā Grehīneku eelā (pee rahīschā plāschā, pā kreīh, līhīschā Meln-gatwju namam) Nr. 2.

Kālnīsch & Deuschmans. Telefons Nr. 64.

Wīh nāndās sūhīnūmī jōshdāra us ešpēdīšās wāhēdā un leetojāmā schābū adreše:

РИГА, въ Контору Экспедиции журнала „Austrums“

Гамъ Кальнину и Дейчману. „Austruma“ īdēwēj un rebāktors J. Welme.

Granita, marmora un šhāgūnā kapa krusūs

isqatāwo un lehti pāhdēd Rīgā, Aleksandra eelā Nr. 94.

10 J. Koubbe.

Wīfābās Amerīkās loti šīprās šolū ahdās is Pētereburgas un Rīgās šabrīlam par 48—60 lap. mahz., pašal-ahdās par 44 lap. mahz., pagatāwotās wīhēschū kamāschū wīfās labū šortī par 19 rēl. dūhī un sehēschū kamāschū wīfās 6 jōll. gumījam par 10 rēl. dūhī, tā arī dāhšābās jītās ahdās peehāwā

J. Wehrīnšch, Šeļgawās Abrihā, Alkmēnu eelā Nr. 18.

Stufaturās gīpšis, alabāstera gīpšis, pirmās sortēs samaltāis kīhīts, alafeti un neglafeti

krāhšns-podīnī, baltī glāfetas krāhšnīs un kamīnī, krāhšnī glāfetas krāhšnīs un kamīnī.

Jaunš!

Majolīka (wārrāhāhrt gl.) krāhšnīs un kamīnī, **hofoto-krāhšnīs,** baltās, šlonšāulā krāhšā, krāhšnās un ar apselktī jumtēem u. t. n.

Zelma & Boehma

gīpšās, samaltā kīhītās, krāhšnās un māhū preeščū šabrīka.

Atshītāwā un krāhšū isshāhde Teatra bulwārī Nr. 11.

Andreas Siessenbergs,

Rāktu eelā Nr. 30,

peehāwā šawū loti bagatīgo krāhšūmū jāunmōdēs sīhda, wīlnās un šokwīlnās štofu, wīfās mīhīgās wāhēschās māhīhū hāllēs un brūhētās apāchēreem.

Wēntāhējūmū un bīnū pōhī dšhwīschū un bārānšūm, hīdā, wīlnās un šokwīlnās, wāhēschās, jāunmōdēs, wīfās mīhīgās wāhēschās, wīfās mīhīgās wāhēschās, wīfās mīhīgās wāhēschās.

Sehū wīfās mīhīgās wāhēschās, wīfās mīhīgās wāhēschās, wīfās mīhīgās wāhēschās, wīfās mīhīgās wāhēschās.

Flānelī, schewīotū, tubku. Wīfē un šokwīlnās dēfūs.

Stolēnu tubku. Kābātās šafātūs no bātīstā, au-della un šokwīlnās.

Wīfšchū, šantū un atlāsū. Drenburgās apšēchāmos un gāhwas šafātūs.

Leelā krāhšū iswehē. Oderū drehhī wīfādās krāhšās.

Wārki no 14 lap. arschīnā. Wātes, sīhda un šokwīlnās.

Krēpē pāhī. Šokwīlnās schewīotū, šokwīlnās chīnē.

Peehāwājū

seemas šwehītku dāhwanām lehtūs kleitū štofus,

Teelā iswehē.

Kā loti patīhāmās un noderīgās

seemšwehītku dāhwanās

ēctēzū pāhīstī un tēctnī isstrādātūs

medības eerotīschūs

sem galwoschānās, ween- un dīwīstōbrū, wīfās jāunāšās un labāšās sīstēmās un no weentāhīschāhājeem līhī wī-grejnāteem isrotājūmeem, arī tabūz beš gāšēem, „Hammer-lehā“ sīstēmās, tāhīal „trīhīnīschūs“, dubult-bīes, bīsh-pīntēs u. t. n. un īhīstōs Amerīkānū repēhī-ēerotīschūs.

Medības peederūmī,

tā medīneeku šomas, štroščū matī, plīnšūn māhīstī, pulwēra rāgī, patēntā šrotīs, pīstōngās, pātronās, šahējāmos šotūs (ād-shotūs), pīhū un pūtnū šwīlēs, medībū pulwēros dāhšādā rūpšūmā u. t. n.

Amerīkānū wūhā hāloščū šerāmās mōschīnās, un jāunī tēhārdā needrū sehšchāmees spēelī ar trīstūhū ahdās sehēdēhī.

Kābātās rewolwērī

wēentāhīschās un grejnās isstrādājūmūs, šurī teem daubī jāunāto sīstēmū Ame-rikānū rewolwērī u. t. n.

Flōberā mehīrka bīes un pīstoles, tā arī mehīrka galdī.

Jaunš! Pshīwībās glāhējī un dūhru rīakī! Jaunš!

Johannes Mitschke,

medībū un jāhīdānās peederūmū špēchāl-māgāhīnā,

Kungū eelā Nr. 11, telefons 539.

Pilniga galwoščana!

Lühr un beedr.

schujamas maščinas

Rigas vezakā šchujmaščinu pahredotawa, peedahwā glihtas, isturigas
leelakajā iswehlē if pasaulšlawenajām
Geidel & Naumana, Glemens Müllera
u. t. t. fabrikam,
par wislehtakajām zenam pee pilnigas, wairakgadejas galwoščianas.

Rehtafās zenas!

Lehti!

Tuwejo seenswehtku wajadsibam eeteizu sawu bagatigi apgabdato wisadu

manufakturas un modes preišču noliktawu.

Wisas preiš par eewehrojami paseminatām zenam.

L. M. Rosenthals,

Sungu eelā Nr. 28, Maršal-eelas kufri.

NB. Des tam ispahrododu leelu partiju wiluainu štofu un kretonu.

Lehti!

Sw. Peterburgas širgoščanas nams

F. Junker,

Rigā,

Rahtuščha pagraba,

peedahwā sawu

Kreewijas wihnu kraħjumu.

Tehjmaščinas

if tombaka, nikela un mišina liħš ar wisecem peederumcem.

Galda lukturus

if tombaka, nikela un mišina.

Tehjbretes, Anglu, laketas un mišina.

Tehjbretes un maises kurwjus,

Amerikas, if balta metala,

Anglu pletiferus,

hēlšs un mišina liħš ar bultem.

Anglu ogļu pletiferus un Amerikas spēdpletišeris

Karafu paleekamos,

laketas, 1 un 2 gliħsem.

Šhtus Fiskara galda un kabatas naščus.

Walahzu emaljetus tehrauda trankus.

Maš-kreewu emaljetus iščuguna trankus, tā ari wasaras-saimnečibaw leetas leelā iswehlē.

Wijoles, harmonikas, fleites, klarnetes,

tā ari wisadus puščamno un šihgu instrumentus.

Slidkurpes,

tehrandā un kofā, wisabās sistēmās un leelumās peedahwā tā derigas seemas wehtku dahwanas par mehrenām jenam, bes laulesčanās weenigā wisuwejotā un patešā

J. Redlicha

Anglu magasiņa.

Georg Schmidt'a

pulkstenu, selta un sudraba leetu pahredotawa,

Behweru eelā Nr. 15,

peedahwā leelā iswehlē

selta, sudraba un nikela pulkstenu

u. galwoščanu.

Roču sprahdses,

broščas, ķehdes un brelokus.

Leelā iswehlē

selta un sudraba laulības gređsenus,

tā ari fašonu gređsenus.

Reparaturas teef lehti un aħtri isdaritās.

Leo Wissor's, Rigā,

zigaru un tabakas fabrika.

Galwenakā noliktawa: Kalku eelā Nr. 24.

I. faru weikals: Aleksandra un Tronamantneela bulwaru stuhri.

II. faru weikals: Behweru eelās un Teatra bulwara stuhri, eepretim wezajem līnu swareem.

Fabrika pastahw no 1860. g. jahko.

Širgoščanas nams P. M. Potapow,

Rigā, Kalku eelā Nr. 31, paščha namā.

See Gulbs.

P. M. Potapowa

audelku, tuhka, drapu, wilnas un kokwiļnas drehbju magasiņa

Kalku eelā Nr. 35.

See Siws.

P. M. Potapowa

wilnas, kokwiļnas auščamā, līnu un šħda deegu magasiņa

Kalku eelā Nr. 38.

Daur šħo pagodinos pašnot manecem jeem. piŗejem, la faiwās magasiņas ešmu apgabajās ar labakām prejem loti leelā iswehlē, kuras peedahwaju par jo leħtām jenam.

It iħpašhi eewehlu kokuļnas auščamos deesinus wišās numurās un kraħfās. Par deesinu un kraħfu išturu top galwots, it fewiħki par melnu, inbigu šilo, bruhno, šarkano u. t. c. Šewiots, wilnas auščama dšja, peleta 70 l. par mahz., kraħfota 85 l. par m. Beštra labuma wilnas auščama dšja, no 110 l. liħš 140 l. par m. Eoti labu Anglijas weentahreju lam-wilnu auščana, wišās kraħfās, loti leelā iswehlē par 150 l. m.

Ļapat peedahwaju pubulaino dšju, tā ari selta un sudraba deegus auščana un roču darbeem. Ešmu apgabajie leelu kraħjumu loti labas līnu dšjas no Nr. 1-60, noderošča wišabeem nolūħteem, jena par pudu jahko no 6 liħš 40 rbl.

Wehl peedahwaju wišlabakās fortes līnu dšjas, pagatawotas if gareem jula-teem līneem, kuras it iħpašhi noder audela auščana: nebalinatās jau no 34 l. par m., šħa paščha labuma balinatās no 50 l. par m. un dahgaki.

Wehl pee manis dabujami loti augsta labuma līnu, kanepaju un kokuļnas deegi, eeteizjami it iħpašhi kuruņeku darbeem, maiņu un seħgelu šchuhščana. Ari augsta labuma kuruņeku draħtiš samoliņos.

Preelš tiħsteem, wadeem un murdeem peedahwaju it fewiħki šefošus materiālus: līnu, kanepaju, tā ari šħda kokuļnas dšju un štrīkus. Ari mana paščha mešanīšā darbnīzā iģatawotus tiħlus, wabus, murdus, wirocs, štrīkus un žitus peederumus.

Manā fabrikā iģatawotus adišanas ištahdajumus: tā kumsču jafas, šaketes, beħnu apģehrbus, wilnas un kokuļnas šekes un šapšes par nepahriņejami leħtām jenam. Preelš šolbarbeem it fewiħki: kroščejū makrame un šetu kokuļnu, nebalinatā un balinatā, tapat ari kraħjainu — uģ galwoščanu labu.

Šewiħki leelā iswehlē peedahwaju Anglijas gabelnu, Bešira un Moher wilnu. Maščinu deegus no eelš- un aħseemes fabrikam par fabrikas jenam.

Rošamenteeru darbeem peedahwaju trama šħdu un selta šchujamos deegus.

Manā manufaktūr-preišču magasiņa no jauna apgabata ar wišlabakām prejem, samtu, tapat ari wilnainecem un šħda šakateem, kretonu, pusauħeku, madepolamu, griħsas dešeeem, aistareem u. t. j. pr.

Apštelėjumus ištiba aħtri un kreetini.

Magasiņas: Kalku eelā Nr. 31, 35 un 38.

Augštjeenibā P. M. Potapow.

Preelš seemas swehtku eglites

parafina swežites palās no 15, 24 un 30 gabaleem, stearina swežites, baltas un kraħfotas, swežišču turetajuš, lametu (engelū matuš), britantu (spihgulojofšas) bahrešis, selta un sudraba putas, salona leesmas, salona fontenus (struhklas), salona wulkannus, seemas swehtku puķes (ar bengalištru uguni), degļu šchnores, šibena wahrpas peedahwā

Adolfs Wetterichs,

šeldu (šuhu) eelā.

Mahzibas wehtules graħmatweščhau

peħ wišām ištēmām katuweščhū un kreewu walodās, tā ari wišās šontor-darbās un tirdneēzibas šitibās.

Prospekti par weli!

kurus peepašot liħšifū atfaultees uģ šħo awiř. Nr.: Čiģ., Bac. Očrp. 6 xii. x. 29, ka. 13.

R. A. Knoke,

(Roču Kudušs).

2 diplomets un praħtišs graħmatweščhau.

Atordu žiteres, kuras šakris dāščās žitees špelet beš nosču praščanas, faneħmā no jauna leelakā iswehlē un pahredot par fabrikas jenam. Jenu raħbitajuš ištutu beš malfas. Ļaħlal peedahwaju manu leelo harmoniku, herofonu, monopanu, simfonionu, jelestu, wijolu, gitaru, šihgu u. t. t. kraħjumu. Leelalaid medneeku šinšču, diņ, rewolwera un wišadu ištēmā un lastra kalibra patronu kraħjumu. Jenas leħtas, pilniga galwoščana.

Emils Lorenzsons,
šenal Julijs Kinde,
Rigā, Kalku eelā Nr. 36.

Rigā, Rigā, Sungu Saffer-eelā berga No 22, eelā namā.

Par fabrikas zenam dabujami **andekli, līnu un pakulu dšjas** tā ari bal., nebal. un melni šchujumee deegi Rigas fabrikas noliktawā, **K. Lorch & beedr.**

Seemēka
 apdrošināšanas beidriņa.
 Wisangstati apstiprināta 1872. g.
 Pamata-kapitāls 1,200,000 rbl.
 liels ar ecehrojāmu rezervē kapitālu.
 Apdrošina
pret ugunsbriesmām
 mīkstu kustināmu un nekustināmu īpašumu, prezes, fabrikas u. t. t.
 Agenti: **Brahli Fraenkeli,**
 lecl. Smilšu eelā Nr. 17, Reppiena namā.
 Telefons Nr. 13.

E. Larsen'a
 šeltn. sudraba leetu veikals
 tagad atrodas:
 Eelajā Saun-eelā Nr. 13.

Istābe Stuttgartā 1896. g.
 Zelta medaļa.

Singera šujamās mašīnas

ceņem jau no šujamo mašīnu izgudrošanas laika starp tām pašām pirmo veetu. Tās ir preefektivitātes konstrukcijā un izgataojumā, nefasneegtas šujšanas atstumā un īstūribā, tā arī darba gļištumā. Singera šujamās mašīnas ir nefamafajamas mahitūribā, nepereefektivitātes amatneecem, tā tad tās ir

wislabakā un noderīgākā seemfwehtku dahwana.

Pastahwigi peenemofcees peeprašijumi, ecehrojamee godalgojumi wifās istābēs fatura wislabako spreedumu par muhsu mašīnu labumu; fabrikas wairal neta 40-gadeja pastahwefšana, muhsu wifās leelafās pilsehtās pastahwofcho filiālu pilnigee eecihlojumi noder la drošakā un pilnigakā garantija (galwofšana).

Mahjibas turst beš mafas ari jaunafās mahfīgās īschuwumās.

G. Neidlinger,

Aleksandra bulwarā Nr. 1.

Istābe Braudenzā 1896. g.
 Zelta medaļa.

Apbalwots ar astonām godalgām.

G. A. Bertels, Rigā,

twaiķa-

spirta-, līķeeru- un etika- fabrika.

Kreewijas un ahefemiju wihni, rums, konjaks, araks u. t. pr.

Fabrikas:

Balofchu maifchā (Bonawentura) un Neermūhlē, pee Peterburgas schofejas.
 (Pastahw jau no 1846. gada.)

Kantoris:

Rigā, Teatra eelā Nr. 6, 1 tr., pašča namā.

Reelnoliktawas:

Rigā: Peterburgas Ahrrigā, Terbatas eelā Nr. 10/12, Dsolina namā, Dfinawu eelas stubri.

Jelgawā: pee tirgus, eepretim Gōrķa apteekai.

Tukumā: pee tirgus, Popowa namā.

Limbaschōs: pee W. Dobiņn lga.

Noliktawas:

- Rigā: Stahrnu eelā Nr. 15.
- Schabtu eelā, pee Daugawas tirgus.
- Reweles eelā Nr. 23, pee E. Kamintius lga.
- Eelā Maifawas eelā Nr. 11, pee M. Lohbach lga.
- Eelā Maifawas eelā Nr. 52, pee M. Lohbach lga.
- Glofas eelā Nr. 40b, pee S. Zinne lga.
- Dinamindes eelā Nr. 48, pee S. Zinne lga.
- Altonawas eelā Nr. 28, pee D. Kubful lga.
- Jelgawas schofejā Nr. 10, pee S. Wengemann lga.
- Stabu eelā Nr. 112, pee Fr. Ciche lga.

- Rigā: Peterburgas schofejā Nr. 116, pee J. Ruben lga.
- Mleera eelā Nr. 10, pee J. Wischke lga.
- Lubanes eelā Nr. 1, pee M. Predit lga.
- Eelā Maifawas eelā Nr. 251, pee M. Predit lga.
- Suworoma eelā Nr. 32, pee K. Fritsohn lga.
- Suworoma eelā Nr. 134, pee A. Ofch lga.
- Eelā Lehgeru eelā Nr. 7, pee K. Bergmann lga.
- Twaiķa eelā Nr. 47, pee A. Jckmann lga.
- Awoiti eelā Nr. 36, pee D. Janson lga.
- Kemerōs: pee F. Niewendt lga.

Saweem godateem pirzejeem pašinoju, la prezes uš wehtefchanos Rigā beš mafas peefuhtu uš eebraulšanas weetam, uš dšelfsēžu un uš lugi.

Apstelleschānas luhdi adrefet: G. A. Bertels, Rigā.

Roka spirts. Galdneeku spirts. Kaukasijas konjaks.

S. A. Blechmann un dehli,

Nr. 9, Grehzineeku eelā Nr. 9,

leelumā un mašumā

peedahwā leelā īfwehlē un wifai lehti
 apschuwes (riščas), rišču apķakles,
 knipelu apķakles un truhichu uščuwes (schabō),
 Orenburgas lakatus, ihstus un imitetus,
 Wehrļu garnituras un apschuwumus,
 Plihwuru tilu u. t. t.

Turpat telpu truhkuma dehl lehti pahrdod:
Trifo preefichantus un swahrkus,
Trifo ūchalles un lakatus.

Manā grahmatu un bilšču drulatawā un burtu leetuwē, Rigā, pee Petera baņņas, pašča namā, dabujamās

Jaunās Widsemes Dseesmu grahmatas
 wifaddōs eesehjumidōs.

Ernsts Plates.
 Firma: Emilie Althberg,
 Pahredaugawā, Alkmenu eelā Nr. 15.

Spahrdoschana.

Partiju wilnainus stoffus, buf-
 ūtinu, barkentu, kretonu un da-
 ūchadus atlifumus

īspahrdod par gluschi lehtām zenam

Alfreds Woltners,

fenal E. B. W. Beckers, Schabtu eelā Nr. 6.

Iznahis un wifōs leelafōs grahmatu weifafōs dabujamōs:
 Agronoma J. Bisseneeka

Paukfaimneeku Kalendars 1897.

Kalendara faturōs ūhogad ūewifchki plaščō; lopā ar „Laukfaimneebas rāfšu“ peetto krahwumu, tas 16 drufas lofnes (252 lapas pufes) leelo, latram mehefim balta lapa preefch peefimejumeem un beš tam wehl dimi bilšču peelitumi: Jura Matera lapa peemineklis Jelg. Jāņa baņņas lapsehtā un Semes poteščanas panahfumi preefch taurinfedaino augu (ahbolinu, wihlu u. t. t.) audfinaščanas weeglas semes.

Kalendara faturōs: Muhsu Kunga un Keifara jiltis. Parefistigō ūwehtu deenas. Šhini gadā ūlaka. Gada ūilki. Šwaigfchnu ūhmes. Wehnefcha greeschi. Saules un mehefcha aptumfchofchanās. Lutereefchu, Parefistigō un Katolu pilnigās kalendars. Augsti wāfsts un baņņas ūwehtki. Šchibru kalendars. Ahfsemju waldineeli. Prozentu aprehlins. Mehri un ūwari. Mahlōpu lermena daščadō dalu ūamehō ar dšhwa lopa ūwaru. Šhtempelpapiru zenas. Sinas par papru. Noūajumi par telegrafu. Naudas lurfā aprehlinaščana. Daščadas tabeles par loflopību. Šwejneetu un medineetu kalendars. Swara ūdums laurfaimneebas raščojumus ūglabajot. Tirti Kursemē un Leifchōs. Tirti Widsēmē. Līnu tirti Kursemē un Widsēmē. Adrefes un ūudinājumi.

Štahnō nodafā: 2/3 lofnes garfchōs interefantis noūafstis ī laurfaimneeku dšhwēs: „Ram labakee lweefchi — tam meita“, pašhāmā b farafstis. Daščabi ūhtumi (dšhēseles).

Laukfaimneebas rāfšu peeltā krahwuma faturōs: Ritards Tomfons, laifrafša „Darbs“ redaktors (ar gihmetni). — Laukfaimneebas nahlotne Kursemē. No K. Graudina. — Par tiharu audfinaščanu. No agr. J. Maifwerfita. — Parafiti jeb leefehfchi. Plaščōs aprafstis ar 7 ūhmejumeem par trikineem, tā ūautteem „lopu putraimeem“, bantes tahrpeem u. t. t. no lopu ahfūneebas ūudenta W. Fritschmana. — Semes poteščana preefch taurinfedaineem augceem. Ar 3 ūhmejumeem teftā un īpafchu bilšču tafeti, laurfaimneecem toti noderigō rāfsts no J. Berga, turā mahja, tā weeglās semēs, kur ahbolinšč, wihki u. t. t. neifdodas, ūafneebjamas ūhceem augceem leelas raščas. — Wehlfōščanas wehģinājumu īfnahtumi ar Tomafja milteem, fosforitu un kaititu. No agr. J. Brasdas. — Wehģinājums ar dšteleno (wahfchu) ahbolinu. — Kopigs laurfaimneeku komifijas weifafōs. Preefchlitums no B. Lauzina. — Šihtumi biščtopidā un dahfūneebidā.

Kalendars ar peetto rāfšu krahwumu weendōs wahlōs seets, lopā ar abeem bilšču peelitumeem mafā 30 lap., pa papru 40 lap. ari pret pašmarlam. Uš ūewifchki laba papira drufas un gļištōs dreebēs wahlōs seets mafā 65 lap., pa papru 80 lap. Atkalpahrdemejeem rabats.

Laukfaimneeku mafais Rabatas Kalendars
 par 20 lap. wehl dabujamōs.

Laukfaimneeku leelais Rabatas Kalendars
 īfnahtōs drehfumā pilnigi pahfūrahadōs un paplaščinatōs.

Leelumā dabujami agronoma J. Bisseneeka trihē kalendari Rigā, J. Bri-gadera grahmatu weifafōs Berga basarā un Jelgawā pee īfdeweja.

„Semkopja“ ekspedifija,
 Jelgawā, Katolu eelā Nr. 46.

Mūndela un beedra
 tabakas un zigaru fabrika,
 Rigā,
 peedahwā leelumā un mašumā:
 leelā īfwehlē, labi noūafwejufchōs, zigaretes.
 flawena labuma, un

Jaunus papirofus „Malina“,
 100 gab. 60 lap., 25 gab. 15 lap., 10 gab. 6 lap., 5 gab. 3 lap.

Turku tabaku par daščadām zenām, teizama labuma un weenmehf ūwaigu.

Uš pirzeju wafstefjumeem īgatawo papirofus, no 4 rbl. lihdē 30 rbl. par 1000 gabaleem, tā ari tabaku daščadā ūstiprumā un greesumā.

Bafuna tabaku lapās un greesū, garfchigu un ecehrojami labu.

Noliktawa: Kunga un Petera baņņas eelu stubri, pašču namā.

Fabrika dibinata 1849. gada.

Wiskreewijas industrijas= un mahtslas istahdē,
 1896. g. Nišhņij Nogworodâ tila weenigi Kreewu=
 Amerikas Gumijas Manufakturas Sabeedribai dah-
 wata augstakâ balwa par gumija iŝtrahdaju=
meem, t. i. atjaunota teeŝiba, leetot Walŝts ehrgli.

Gumijas galofchas

no Wisaugŝtâki apŝtiprinatas

Kreewu = Amerikas

Gumijas Manufakturas Sabeedribas

Sw. Peterburgâ,

ŝibinatas 1860. gadâ.

Galoŝchas apŝihmetas ņj ŝolehm ar ŝahhdahm no waldbibas
 apŝtiprinatahm ŝihmehm:

1860
 Т.РА.Р.М.
 С.ПЕТЕРБУРГЪ.

ТОВАРИЩ. РОСС.-АМЕРИКАНСК.
 РЕЗИН. МАНУФАКТ.

Fabrikas ŝihme (ŝarkanâ kraŝfâ).

Walŝts ehrglis ar ŝabeedribas firmu Kreewu walodâ (eeŝpeeŝts).

Walŝts ehrglis ar ŝabeedribas firmu Anglu walodâ
 (ŝarkanâ kraŝfâ).

➔ Galoŝchas pehrkot ja=eewehro apŝihmetas fabrikas ŝihmes: walŝts ehrglis
 un ihpaŝhi trihs = ŝtuhri eeweeetotais ŝabeedribas dibina-
 ŝchanas gads 1860. ➔

